

Economische Barometer Roosendaal 2022

Rapport I&O Research

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2023/concept

Datum

Juni 2023

Opdrachtgever

Gemeente Roosendaal

Auteurs

Carmen de Krosse
Melle Conradie

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Managementsamenvatting	5
1 Introductie	9
1.1 Aanleiding	9
1.2 Gebruikte bronnen van de Economische Barometer	9
1.3 Leeswijzer	10
2 Actuele economische ontwikkelingen	12
2.1 Actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt	12
2.2 Vestigingendynamiek	14
3 Arbeidsmarkt en participatie	16
3.1 Bevolkingsomvang en -prognose	17
3.2 Onderwijs	19
3.3 Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie	21
3.4 Werkloosheid	24
3.5 Wonen en werken	28
4 Economische structuur en concurrentiekracht	31
4.1 De economie van Roosendaal in vogelvlucht	32
4.2 Werkgelegenheidsfunctie	38
4.3 Werkgelegenheid naar grootteklasse	39
4.4 Economische structuur van Roosendaal	41
5 Sectoren uitgelicht	47
5.1 Zorg en welzijn	48
5.2 Groot- en detailhandel	49
5.3 Industrie	53
5.4 Logistiek	54
5.5 Recreatie en toerisme	55

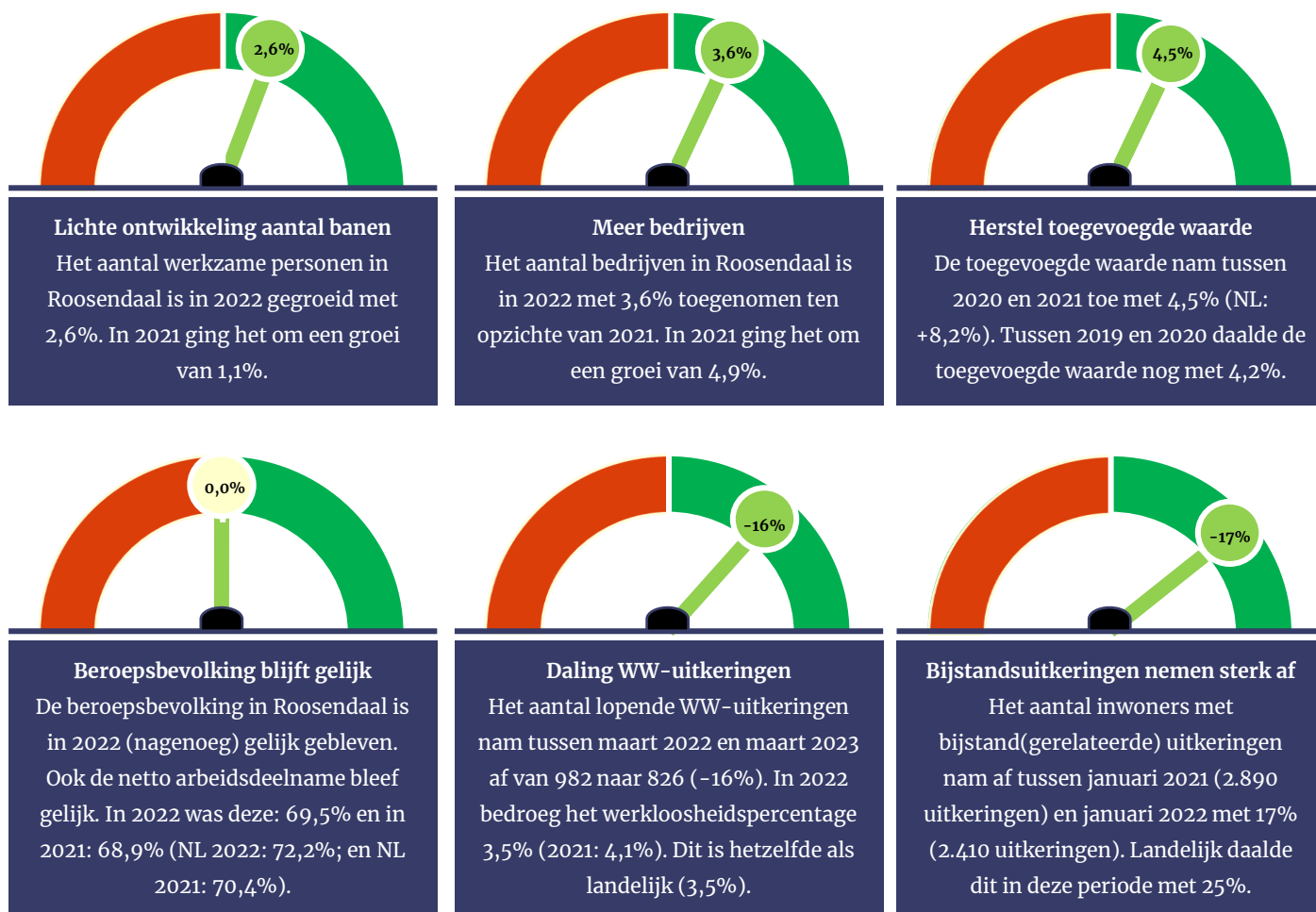

6	Functioneren bedrijventerreinen en winkelgebieden	58
6.1	Ruimtelijke spreiding van bedrijven	60
6.2	Bedrijventerreinen en winkelgebieden	62
7	Circulaire economie en energieverbruik bedrijven	70
7.1	Circulaire economie	70
7.2	Energieverbruik bedrijven	72
A	Begrippenlijst	76
B	Overzicht kernindicatoren	78

Managementsamenvatting

De gemeente Roosendaal heeft gezamenlijk met de gemeente Steenberg, de gemeente Bergen op Zoom en de gemeente Geertruidenberg het initiatief genomen om een economische monitor samen te stellen. In deze managementsamenvatting staan de belangrijkste uitkomsten van de Economische Barometer Roosendaal 2022.

Economische kernindicatoren

Actuele economische ontwikkelingen

- Het aantal WW-uitkeringen daalde gedurende 2022 en nam in het eerste kwartaal van 2023 licht toe. In maart 2023 waren er 826 lopende WW-uitkeringen in Roosendaal, een daling van 16 procent ten opzichte van maart 2022.
- In december 2022 waren er 3.255 werkzoekenden met of zonder dienstverband: 6 procent minder dan een jaar eerder. Net als het aantal WW-uitkeringen nam in Roosendaal ook het aantal geregistreerde werkzoekenden met en zonder dienstverband af gedurende 2022.
- Het aantal openstaande vacatures nam in 2022 in arbeidsmarktregio West-Brabant toe. Het aantal openstaande vacatures in West-Brabant nam met 14 procent toe gedurende 2022 terwijl het aantal vacatures in 2021 al met 70 procent was gestegen. Tussen begin 2020 en eind 2022 kwamen er 10.300 vacatures bij in West-Brabant (+130%).
- In 2022 zijn er in de gemeente in alle kwartalen meer nieuwe bedrijfsvestigingen dan verdwenen vestigingen. Een jaar eerder was er hetzelfde beeld. Vergelijken met 2020 en 2021 zijn er in de tweede helft van 2022 iets meer nieuwe vestigingen.

Arbeidsmarkt in vogelvlucht

- De bevolkingsomvang van Roosendaal zit de laatste jaren rond de 77.000 inwoners. De beroepsbevolking bestaat uit circa 42.000 personen. De bevolkingsprognose van 2020 gaat ervan uit dat de bevolkingsomvang van Roosendaal tot 2040 met 5 procent toeneemt (in vergelijking met actuele cijfers van 2023).
- In Roosendaal wonen verhoudingsgewijs weinig hogeropgeleide studenten. Wel neemt hun aandeel in de studentenpopulatie toe.
- In vergelijking met de referentiegemeenten en de D6-gemeenten is de arbeidsdeelname in Roosendaal relatief laag. De netto arbeidsparticipatie is in 2022 in Roosendaal 69,5 procent. Dit is een stijging van 0,6 procentpunt ten opzichte van 2021.
- Er werken in 2021 in totaal 20.700 inwoners uit Roosendaal buiten de gemeente, 1.600 minder dan een jaar eerder. Er zijn net zoveel inwoners van andere gemeenten die werkzaam zijn in Roosendaal. Samen resulteert dit in een pendelsaldo van 0 personen.

Werkgelegenheid en aantal bedrijven nemen toe

- In 2022 zijn er 39.676 banen bij 7.523 bedrijven in Roosendaal. Het aantal banen per 1.000 inwoners is hoger dan in de rest van de regio, maar lager dan landelijk. Het aantal banen is 2,6 procent hoger dan in 2021. Het aantal bedrijven steeg met 3,6 procent. De gemiddelde bedrijfsgrootte neemt dus iets af. Dit komt met name door de toename van het aantal zzp'ers. Het aantal zzp'ers groeide met 6 procent ten opzichte van een jaar eerder.
- In totaal creëren Roosendaalse bedrijven 2,74 miljard euro aan toegevoegde waarde in 2021, waarvan de helft op bedrijventerreinen.
- Binnen de D6-regio heeft Roosendaal een sterke werkgelegenheidspositie. Vooral de zorg en zakelijke dienstverlening zijn in Roosendaal sterk vertegenwoordigd in vergelijking met de D6-regio.
- Al met al zijn er in Roosendaal 92 banen per 100 personen die deel uitmaken van de beroepsbevolking. Dit is vergelijkbaar met de landelijke verhouding.

Ontwikkeling sectoren in een notendop

- De zorgsector is in Roosendaal een belangrijke sector met 8.792 banen bij 916 bedrijven in 2022. Zowel het aantal banen als het aantal bedrijven is in vergelijking met 2021 gestegen. Er zijn 15 procent meer banen in de zorg in 2022 vergeleken met 2016.
- In de groot- en detailhandel werken 7.028 personen bij 1.462 bedrijven in 2022. Het aantal banen bleef gelijk ten opzichte van 2021 en het aantal bedrijven daalde licht. In vergelijking met 2016 is zowel het aantal banen als het aantal vestigingen toegenomen. In 2023 (peildatum januari) was het aantal winkels in Roosendaal lager dan in januari 2022 (-11%). Het leegstaande winkeloppervlak nam in deze periode af met 3 procent.
- In 2022 werken in de Roosendaalse industriesector 4.582 mensen bij 347 bedrijven. Het aantal banen steeg met 5 procent ten opzichte van 2021. Het aantal bedrijven groeide met 6 procent.
- De logistieksector herstelt zich langzaam van een banenkrimp in 2017 en biedt in 2022 werk aan 2.399 mensen bij 287 bedrijven. Het aantal banen steeg in de periode 2021-2022 met 2 procent en het aantal bedrijven nam met 8 procent toe.
- Ook de werkgelegenheid in recreatie en toerisme steeg na een krimp in 2016 in de jaren erna. In 2019 was er een stijging van werkgelegenheid, waarna de daling voortzette. In vergelijking met 2021 is het aantal banen in 2022 gedaald met 1 procent naar 1.652. De werkgelegenheid zit bij 504 bedrijven, dat zijn 2 vestigingen meer dan in 2021.

Bedrijventerreinen belangrijk voor lokale economie

- Veertien procent van de bedrijven in Roosendaal is gevestigd op bedrijventerreinen. Deze bedrijven zorgen voor 42 procent van de banen. Vooral op Borchwerf-Noord en Majoppeveld-Zuid zijn veel mensen aan het werk. Met name de werkgelegenheid op Borchwerf II (zowel Roosendaal als Halderberge) steeg de afgelopen jaren sterk. De werkgelegenheid op de bedrijventerreinen is één procent meer dan in 2021.
- De helft van de gecreëerde toegevoegde waarde in Roosendaal is afkomstig van bedrijventerreinen. Het centrum van Roosendaal zorgt voor 12 procent van de toegevoegde waarde. Dit is 3 procent minder dan een jaar eerder.

Circulaire economie en energieverbruik

- Volgens de PBL-definitie bestaat de circulaire economie van Roosendaal uit 441 bedrijven die samen 2.824 banen bieden. Het grootste deel van de banen valt onder niveau 4 van de zes niveaus (niveau 1 is het hoogst). Dit is vergelijkbaar met de landelijke verdeling. Tussen 2016 en 2022 groeide de werkgelegenheid in de circulaire economie in Roosendaal met 2 procent. De gemiddelde groei is ongeveer even sterk als landelijk, maar minder dan in de D6-regio.
- Het energieverbruik van bedrijven in Roosendaal is in 2021 minder dan in 2016. Het gasverbruik nam af met 9 procent en het elektriciteitsverbruik met 6 procent.

Introductie

1 Introductie

1.1 Aanleiding

De gemeente Roosendaal heeft gezamenlijk met de gemeenten Steenbergen, Bergen op Zoom en Geertruidenberg het initiatief genomen om een Economische Barometer samen te stellen. De gemeenten beschikken hiermee over een document dat een actueel inzicht biedt in hun economische ontwikkeling. De beschikbaarheid van relevante informatie over de economische ontwikkeling van Roosendaal is een belangrijke voorwaarde voor goed actiegericht economisch beleid.

Onderzoeksdoel

Het verzamelen, ordenen en beschrijven van data die de sociaal- en ruimtelijk-economische ontwikkeling van Roosendaal voor de periode van 2016 tot en met 2021/2022 in beeld brengen, heeft centraal gestaan bij deze Economische Barometer.

De Economische Barometer van Roosendaal:

- laat zien hoe de economie in de gemeente Roosendaal zich ontwikkelt;
- geeft sturingsinformatie om prioriteiten te stellen en economisch beleid te ontwikkelen;
- geeft input aan het overleg tussen bedrijfsleven, overheid en onderwijs over de economische toekomst van Roosendaal.

1.2 Gebruikte bronnen van de Economische Barometer

Voor deze publicatie is gebruikgemaakt van databronnen van onder andere de gemeente Roosendaal, het Vestigingenregister West-Brabant, het landelijk werkgelegenheidsregister LISA, Locatus, het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het UWV. Op basis van de verzamelde data presenteren we de belangrijkste economische ontwikkelingen in Roosendaal. De huidige economische positie en de meerjarige economische ontwikkeling van Roosendaal worden vergeleken met de D6-regio¹ en referentiegemeenten.² Ook is vergeleken met landelijke cijfers. Het merendeel van de indicatoren voor de Economische Barometer zijn weergegeven vanaf 2016. Hiermee kan een goed beeld gevormd worden van zowel de economische ontwikkeling van de laatste jaren als de ontwikkeling op iets langere termijn.

Voor de referentiegemeenten en de landelijke cijfers is de meest actuele data van 1 april 2021 (bron: LISA).³ Cijfers over de gecreëerde toegevoegde waarde zijn afkomstig van LISA en gaan ook over 2021.

De gegevens voor eerdere jaren over het aantal bedrijven en aantal banen (werkgelegenheid) worden elk jaar met terugwerkende kracht aangepast. Het is daarom belangrijk dat steeds de cijfers uit de meest recente publicatie worden gebruikt. Gegevens van het CBS zijn jaarcijfers. Het UWV presenteert maandelijks cijfers over onder andere het aantal werkloosheidsuitkeringen.

¹ De D6-regio bestaat uit de gemeenten: Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen en Zundert.

² De referentiegemeenten voor de gemeente Roosendaal zijn Almelo, Helmond, Hengelo, Schiedam, Gouda, Deventer, Oss en Venlo.

³ Voor het in kaart brengen van de werkgelegenheidsontwikkeling en de ontwikkeling van het aantal bedrijven voor de referentiegemeenten en Nederland over de periode van 2016 tot en met 2021 zijn gegevens uit LISA 2021 gebruikt.

Dit maakt het mogelijk om inzicht te krijgen in de ontwikkeling per maand. Voor de winkelaanbodgegevens van Locatus hanteren we 1 januari 2023 als peildatum.

1.3 Leeswijzer

Het rapport is gestart met een managementsamenvatting die de economische ontwikkeling van Roosendaal op hoofdlijnen beschrijft. Aan bod komen de ontwikkeling van de werkgelegenheid, het aantal bedrijven en de gecreëerde toegevoegde waarde. Daarnaast is de ontwikkeling van andere relevante sociaal- en ruimtelijk-economische thema's, zoals werkloosheid en leegstand, in vogelvlucht beschreven. Deze thema's komen uitgebreider aan bod in de hoofdstukken 2 tot en met hoofdstuk 7:

- In [hoofdstuk 2](#) gaan we in op meest actuele cijfers over de economische situatie van de gemeente Roosendaal. Daarin komen met name de ontwikkelingen op de vacaturemarkt en het aantal gestarte en gestopte bedrijven aan bod.
- [Hoofdstuk 3](#) presenteert cijfers over de (toekomstige) ontwikkelingen van de aanbodzijde van de arbeidsmarkt. In dit hoofdstuk staan begrippen als beroepsbevolking, arbeidsparticipatie, werkloosheid en pendel centraal.
- In [hoofdstuk 4](#) komen de economische kracht en structuur uitgebreider aan bod. Het hoofdstuk bevat diverse werkgelegenheidsanalyses, zoals de ontwikkeling van het aantal banen naar sector en grootteklasse, het belang van zzp'ers voor de economie van Roosendaal en de positie van Roosendaal in de regio.
- Vervolgens laat [hoofdstuk 5](#) zien hoe enkele speerpuntsectoren waaronder de logistiek, industrie, zorg, groot- en detailhandel en recreatie & toerisme zich de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.
- In [hoofdstuk 6](#) wordt de positie van verschillende bedrijventerreinen en winkellocaties in termen van bedrijven, banen en toegevoegde waarde inzichtelijk gemaakt. Ook wordt hier ingegaan op de ruimte voor bedrijvigheid (netto aanbod en uitgeefbare oppervlakten).
- Ten slotte komen in [hoofdstuk 7](#) enkele onderwerpen met betrekking tot circulaire economie en energieverbruik van bedrijven aan bod.
- In de [bijlage](#) is een begrippenlijst opgenomen met een uitleg van de belangrijkste begrippen en een overzicht van de kernindicatoren van de Economische Barometer 2022 Roosendaal.

Actuele economische ontwikkelingen

2 Actuele economische ontwikkelingen

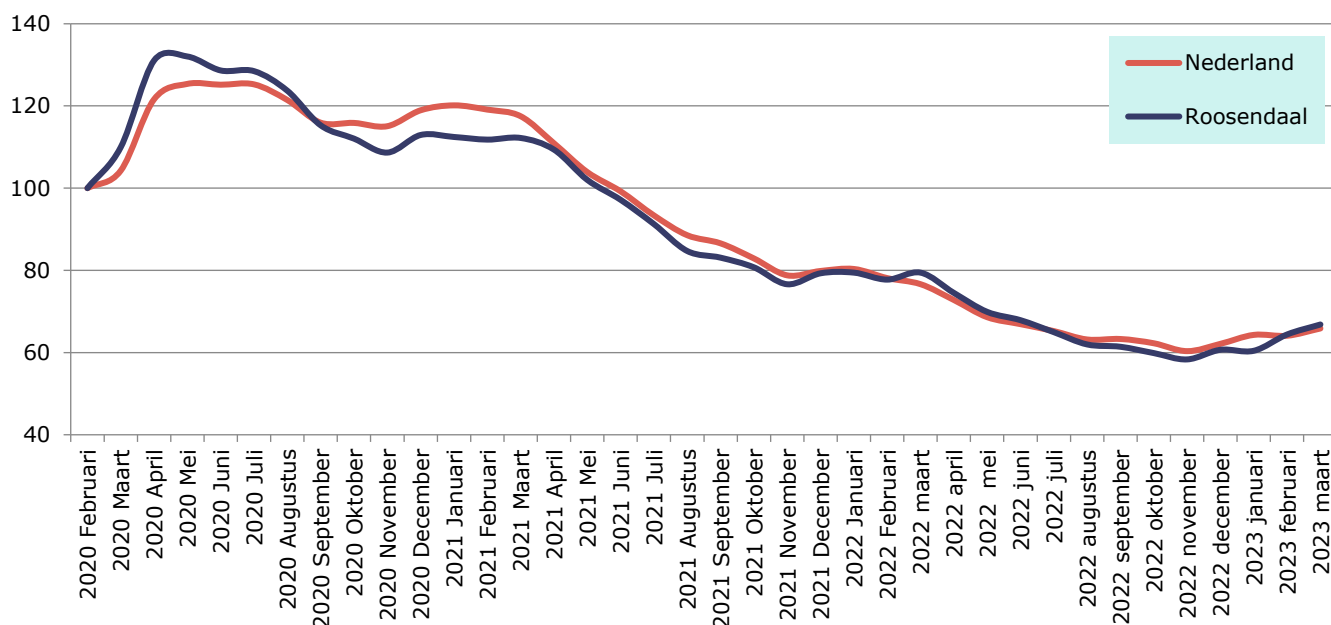
Veel cijfers in dit rapport gaan over 2022. In dit hoofdstuk presenteren we kort een aantal indicatoren waarvan recentere cijfers beschikbaar zijn, om zo een doorkijk te geven naar de actuele situatie. Dit zijn het aantal WW-uitkeringen, werkzoekenden, het aantal vacatures en het aantal nieuwe en gestopte bedrijven per kwartaal.

2.1 Actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

Ontwikkeling WW-uitkeringen

In maart 2023 zijn er 826 lopende WW-uitkeringen in de gemeente Roosendaal. Dit zijn er 16 procent minder dan in maart 2022. Figuur 2.1 laat de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen sinds februari 2020 – net voor de coronacrisis – zien. Begin 2020 steeg het aantal WW-uitkeringen snel om vervolgens geleidelijk te dalen. De ontwikkeling in Roosendaal is vergelijkbaar met de landelijke ontwikkeling.

Figuur 2.1 - Geïndexeerde ontwikkeling WW-uitkeringen, Roosendaal vergeleken (2020-2023, 2020 = 100)

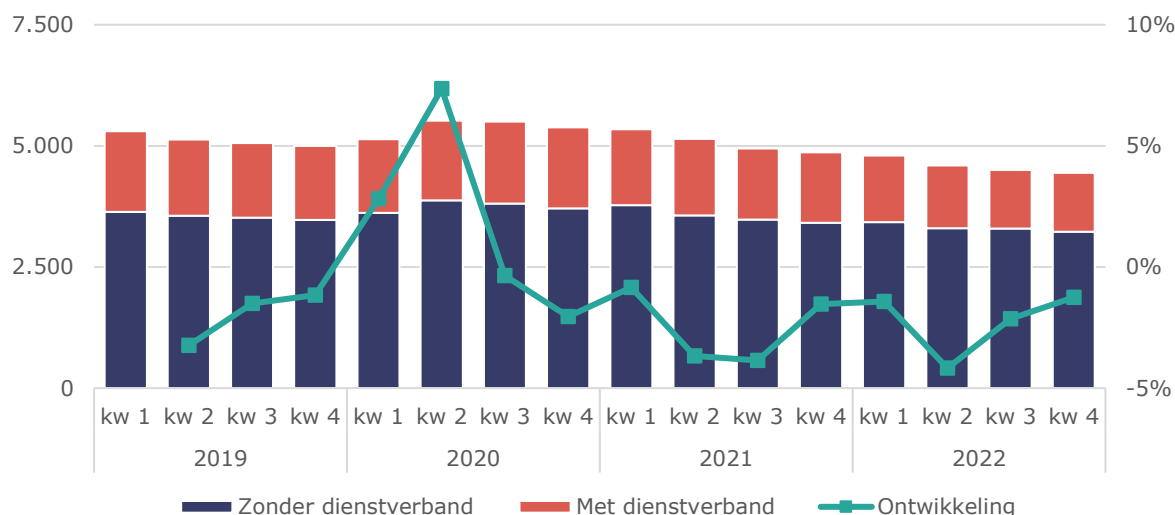

Bron: UWV

Geregistreerde werkzoekenden

In december 2022 staan in de gemeente Roosendaal 3.255 werkzoekenden zonder dienstverband geregistreerd bij het UWV geregistreerde werkzoekenden (GWU)⁴. Ten opzichte van december 2021 is dit aantal afgenomen met 5 procent. De landelijke afname was in deze periode 6 procent.

Figuur 2.2 - Aantal geregistreerde werkzoekenden Roosendaal bij UWV (2019-2022)

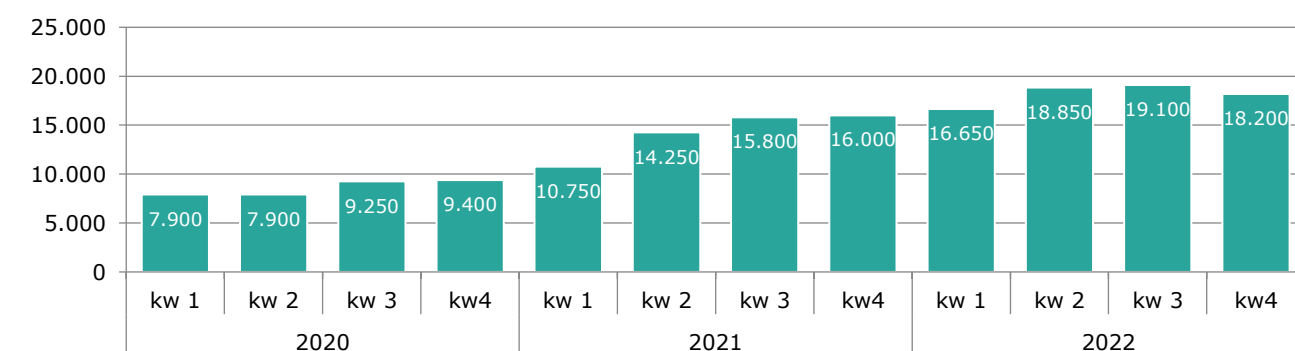

Bron: UWV

Openstaande vacatures

Naast het aantal WW-uitkeringen en werkzoekenden, geeft ook het aantal openstaande vacatures een beeld van de actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt in de gemeente. Het aantal openstaande vacatures in West-Brabant nam met 14 procent toe gedurende 2022 terwijl het aantal vacatures in 2021 al met 70 procent was gestegen. Tussen begin 2020 en eind 2022 kwamen er 10.300 vacatures bij in West-Brabant (+130%). In 2022 nam vooral het aantal openstaande vacatures voor sociaal werkers, schoonmakers, verkoopmedewerkers en horecapersoneel toe.

Figuur 2.3 - Aantal openstaande vacatures in arbeidsmarktregio West-Brabant bij het UWV (2019-2021)

Bron: UWV

⁴ Personen van 15 tot 75 jaar die als werkzoekend bij UWV staan geregistreerd met een WW-uitkering, Bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO uitkering en dienstverlening van UWV of gemeenten ontvangen, of een actief cv op werk.nl (UWV) hebben. De GWU-gegevens zijn beschikbaar vanaf oktober 2017.

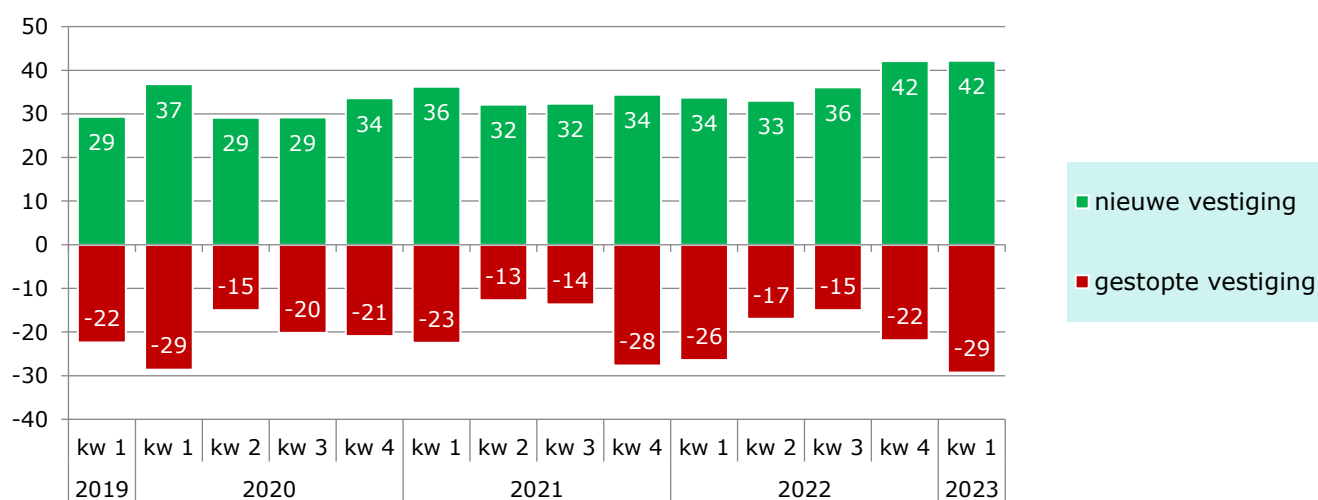
2.2 Vestigingendynamiek

In 2022 telt Roosendaal in totaal 7.523 bedrijfsvestigingen, in 2021 waren dit er 7.262 en in 2020 waren er 6.921 vestigingen.

Gestarte en gestopte bedrijven

Het aantal nieuwe vestigingen in Roosendaal fluctueert de laatste jaren tussen 32 en 36 per kwartaal. In 2020 was dit iets lager. In het laatste kwartaal van 2022 en het eerste kwartaal van 2023 was een toename te zien; in beide kwartalen kwamen er 42 vestigingen bij. In het eerste kwartaal van 2023 verdwenen er ook iets meer vestigingen (29) dan de voorgaande kwartalen (zie figuur 2.4). Ook in eerdere jaren is het aantal starters en stoppers het eerste kwartaal relatief hoog.

Figuur 2.4 - Aantal verdwenen en nieuwe vestigingen in Roosendaal (2019-2023)

Bron: KVK

Arbeidsmarkt en participatie

3 Arbeidsmarkt en participatie

Dit hoofdstuk beschrijft de aanbodzijde van de arbeidsmarkt. Aan bod komen de bevolkingsontwikkeling, de beroepsbevolking, het onderwijsniveau van de studenten en het aantal uitgekeerde WW- en bijstands(gerelateerde) uitkeringen. Zo wordt een compleet beeld geschetst van het huidige arbeidsaanbod van Roosendaal en de arbeidsdeelname van de bewoners. Hieronder staan de highlights van dit hoofdstuk.

Highlights:

- De bevolkingsomvang van Roosendaal is licht gegroeid (+0,4%). Op 1 januari 2023 wonen er 77.588 inwoners in Roosendaal. Op 1 januari 2022 waren dit er 77.244.
- De Bevolkingsprognose Provincie Noord-Brabant gaat uit van een bevolkingsgroei in Roosendaal van 5,0 procent tot 2040. Verder zal de potentiële beroepsbevolking als gevolg van ontgroening en vergrijzing afnemen en veranderen qua samenstelling. De beroepsbevolking bestaat in 2023 uit 58.400 personen.
- In vergelijking met het landelijk gemiddelde wonen er in Roosendaal relatief weinig hogeropgeleide studenten. Wel is het aandeel hogeropgeleiden de afgelopen jaren toegenomen.
- Ruim de helft van de mbo-studenten in de gemeente is actief op niveau 4. De meeste studenten doen een studie in zorg, welzijn en sport of een technische studie. De verdeling is vergelijkbaar met de landelijke verdeling.
- De netto arbeidsdeelname in Roosendaal is relatief laag in vergelijking met het landelijk gemiddelde en de referentiegemeenten. Wel neemt dit aandeel de afgelopen jaren toe. In de periode 2021-2022 steeg het aandeel van 68,9 naar 69,5 procent. Dit is het laagste van de D6-gemeenten en lager dan in veel referentiegemeenten.
- Het werkloosheidspercentage is gedaald van 4,1 procent in 2021 naar 3,5 procent in 2022. Dit is gelijk aan de landelijke werkloosheid. Met uitzondering van coronajaar 2020 daalt de werkloosheid al sinds 2014. In andere D6-gemeenten ligt het werkloosheidspercentage tussen de 2,8 en 3,3 procent. Ook is in 2022 het aantal WW- en bijstandsuitkeringen gedaald. Dezelfde daling is er ook op nationaal niveau.
- Tot slot kan op basis van dit hoofdstuk gesteld worden dat Roosendaal in 2021 een neutraal pendelsaldo kent (meest recente cijfers) – er zijn net zoveel inwoners van andere gemeenten werkzaam in Roosendaal als andersom.

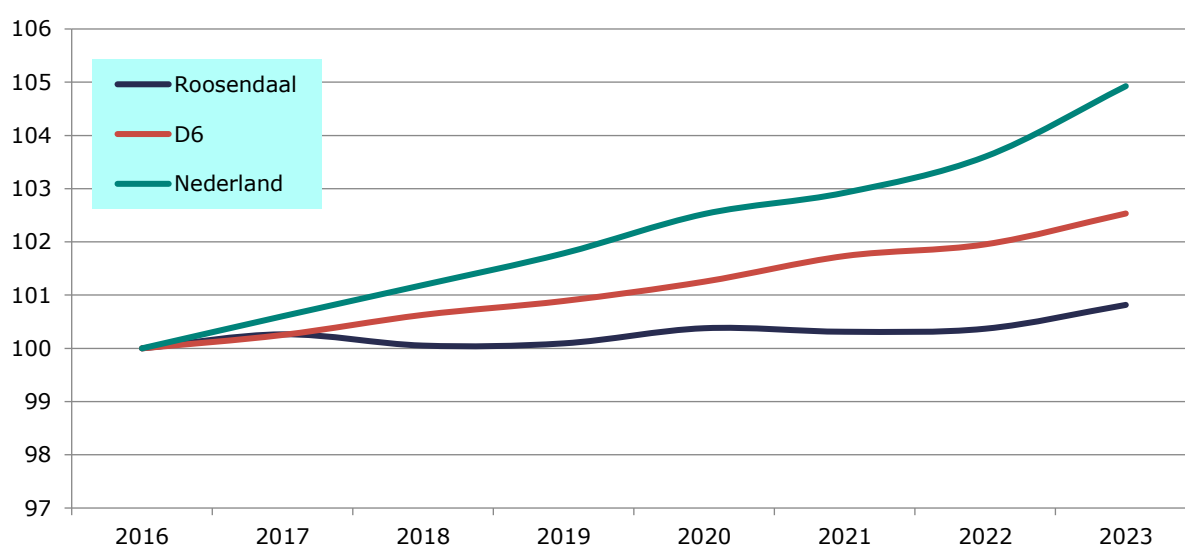
3.1 Bevolkingsomvang en -prognose

Deze paragraaf beschrijft de bevolkingsontwikkeling en de ontwikkeling van de potentiële beroepsbevolking. Deze demografische ontwikkelingen hebben invloed op het economisch functioneren van Roosendaal en haar positie in de regio.

Bevolkingsomvang Roosendaal neemt licht toe

Volgens de meest recente CBS-cijfers heeft Roosendaal 77.588 inwoners per 1 januari 2023. In 2016 lag het inwonersaantal nog net onder de 77.000. De bevolkingsomvang zat de laatste jaren steeds rond de 77.000, maar het laatste jaar nam deze met 0,4 procent toe. In vergelijking met 2016 wonen er nu 0,8 procent meer mensen in Roosendaal. De bevolking in de D6-regio groeide in deze periode met 2,5 procent. Landelijk was de groei met 4,9 procent nog groter.

Figuur 3.1 - Geïndexeerde ontwikkeling bevolking, Roosendaal vergeleken (1 januari 2016-2023, 2016= 100)

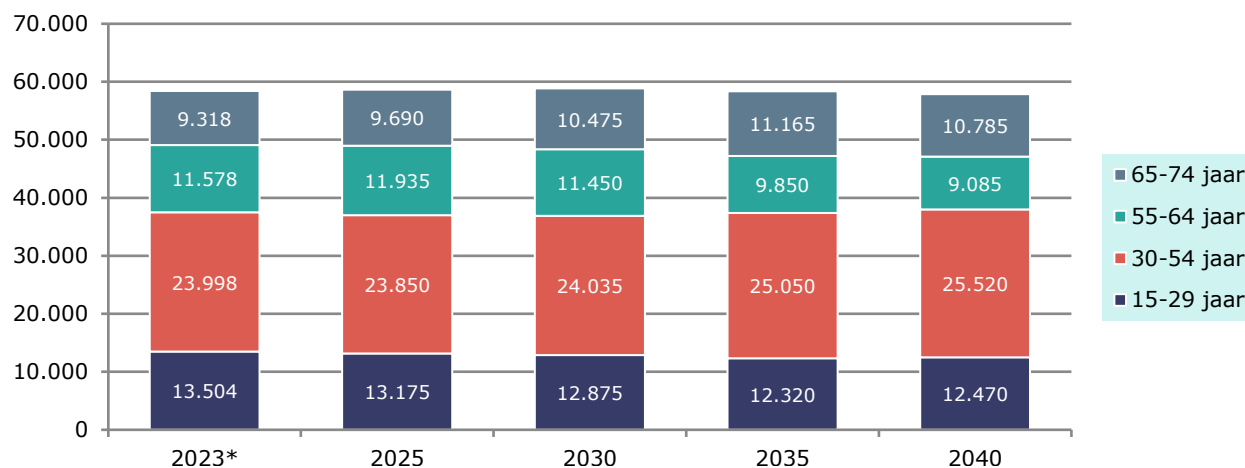
Bron: CBS

De provinciale bevolkingsprognose van Noord-Brabant van 2020 gaat uit van een geleidelijke bevolkingsgroei in Roosendaal tot 2040. Volgens deze prognose zal de bevolkingsomvang van Roosendaal in 2030 ongeveer 80.250 en in 2040 ongeveer 81.500 zijn. Dit betekent een stijging van 5,0 procent tussen 2023 en 2040.

Toekomstige afname potentiële beroepsbevolking

Met oog op de arbeidsmarkt speelt de ontwikkeling van de beroepsbevolking een belangrijke rol. De omvang van de potentiële beroepsbevolking (15-75-jarigen) in Roosendaal is op 1 januari 2023 circa 58.400 (figuur 3.2). De verwachting is dat de beroepsbevolking tot 2040 als gevolg van ontgroening en vergrijzing licht zal afnemen. Volgens de provinciale bevolkingsprognose zal de potentiële beroepsbevolking tot 2040 dalen naar ongeveer 57.860 personen. De prognose is in de geactualiseerde prognose licht naar boven bijgesteld ten opzichte van de prognose die de provincie in 2018 heeft uitgevoerd.

Figuur 3.2 - Prognose potentiële beroepsbevolking (15-75-jarigen), Roosendaal (2023-2040)

Bron: Bevolkingsprognose Provincie Noord-Brabant 2020

*Data van 2023 is actuele data van CBS

In 2022 is de groene druk⁵ in Roosendaal 35 procent. De grijze druk⁶ is 39 procent. Hiermee is de totale demografische druk 73 procent. De groene druk neemt de laatste jaren iets af (37% in 2016 t.o.v. 35% in 2022). Daarentegen stijgt de grijze druk de laatste jaren (35% in 2016 t.o.v. 39% in 2022). Ook landelijk is een trend van ontgroening en vergrijzing te zien. De grijze druk is echter gemiddeld in Nederland iets lager dan in Roosendaal (34%). De totale demografische druk in Nederland is 70 procent.

⁵ De verhouding tussen de bevolking van 0 tot 20 jaar ten opzichte van de bevolking tussen de 20 en 65 jaar.

⁶ De verhouding tussen de bevolking van 65 jaar en ouder ten opzichte van de bevolking tussen de 20 en 65 jaar.

De provinciale bevolkingsprognose geeft aan dat de samenstelling van de potentiële beroepsbevolking de komende jaren zal veranderen (tabel 3.1). Met name het aantal 55- tot 64-jarigen zal tot 2040 afnemen (-22%). Het aantal 65- tot 74-jarigen stijgt naar verwachting met 16 procent.

Tabel 3.1 - Prognose potentiële beroepsbevolking naar leeftijd, Roosendaal (2023 en 2040)

Leeftijdscategorie	2023*		2040		% Ontw.
	Absoluut	%	Absoluut	%	2023-2040
15 tot 29 jaar	13.504	23%	12.470	23%	-8%
30 tot 54 jaar	23.998	41%	25.520	41%	6%
55 tot 64 jaar	11.578	20%	9.085	20%	-22%
65 tot 74 jaar	9.318	16%	10.785	16%	16%
Totaal	58.398	100%	57.860	100%	-1%

Bron: Bevolkingsprognose Provincie Noord-Brabant

*Data van 2023 is actuele data van CBS

3.2 Onderwijs

Studenten gaan na hun studie over het algemeen aan het werk en treden toe tot de beroepsbevolking. Hiermee bepaalt het aantal studenten per opleidingstype mede de samenstelling van de toekomstige beroepsbevolking.

Studenten gemiddeld hoger opgeleid dan in 2016

In het collegejaar 2021/2022 is het aantal studenten met 2 procent gedaald ten opzichte van het voorgaande collegejaar. Landelijk bleef het aantal studenten in deze periode nagenoeg gelijk. Ten opzichte van het collegejaar 2016/2017 zijn er 232 studenten minder in Roosendaal (-3%). In vergelijking met 2016 zijn meer studenten hoogopgeleid (16/17: 25%; 21/22: 29%).

In vergelijking met Nederland zijn er in Roosendaal nog steeds relatief meer lageropgeleiden en minder hogeropgeleiden (tabel 3.2).

Tabel 3.2 - Verdeling opleidingsniveau leerlingen en studenten, Roosendaal (woongemeente) en Nederland

Niveau	Roosendaal				Nederland			
	2016/'17	%	2021/'22*	%	2015/'16	%	2020/'21*	%
Laag	2.872	34%	2.447	30%	660.182	30%	597.885	26%
Middelbaar	3.542	42%	3.440	42%	818.657	37%	835.281	37%
Hoog	2.103	25%	2.398	29%	714.672	33%	836.220	37%
Totaal	8.517	100%	8.285	100%	2.193.511	100%	2.269.386	100%

* voorlopige cijfers.

Bron: CBS

Aantal mbo-studenten licht gedaald

Voor het in kaart brengen van de ontwikkeling van het aantal mbo-studenten in Roosendaal is gebruikgemaakt van gegevens van DUO. In 2022 zijn er 14 mbo-studenten meer dan in 2016 (+1%) (tabel 3.3). Het aantal studenten op niveau 2 en 3 nam af, maar er is een toename van studenten op niveau 1 en niveau 4.

Tabel 3.3 - Verdeling opleidingsniveau mbo-studenten, Roosendaal (woongemeente) en Nederland

Niveau	Roosendaal				Nederland			
	2016	%	2022	%	2016	%	2022	%
1	56	3%	84	4%	12.058	2%	15.811	3%
2	362	18%	345	17%	84.958	18%	81.142	16%
3	555	28%	455	22%	128.274	27%	110.519	22%
4	1.044	52%	1.147	56%	258.072	53%	287.494	58%
Totaal	2.017	100%	2.031	100%	483.362	100%	494.966	100%

Bron: DUO (peildatum 1 oktober)

Een op de drie mbo-studenten (36%) in Roosendaal volgt een studie in de sector ‘zorg, welzijn en sport’ (tabel 3.4). Tussen 2018 en 2022 is het aantal en aandeel zorgstudenten zowel in Roosendaal als in Nederland gestegen. Een op de zeven studenten (14%) in Roosendaal volgt een studie in de techniek en 12 procent volgt een studie in de sector ‘voedsel, groen en gastvrijheid’. De verdeling van mbo-studenten naar sector is in Roosendaal vergelijkbaar met de landelijke verdeling.

Tabel 3.4 - Verdeling opleidingstype onder mbo-studenten, Roosendaal (woongemeente) en Nederland

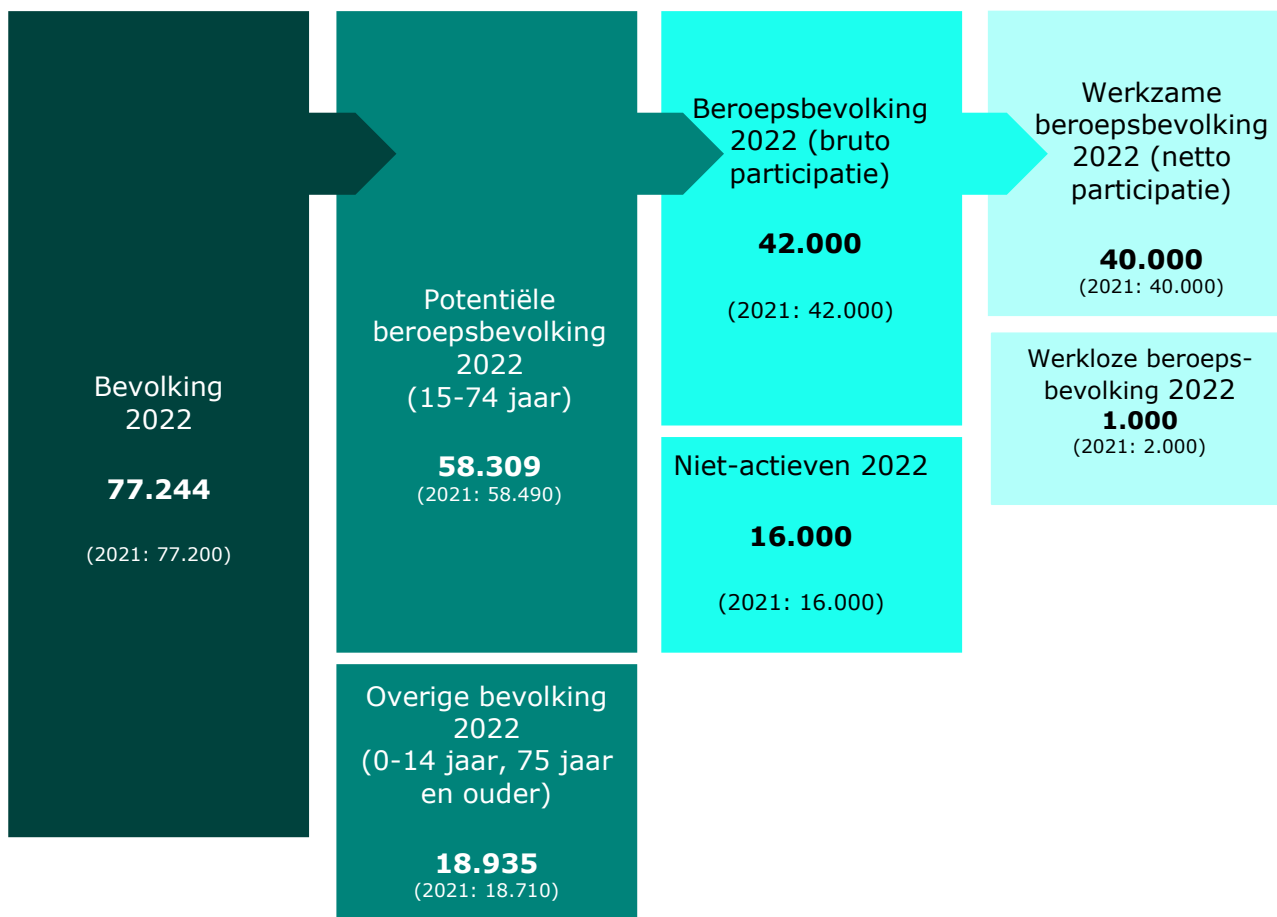
Sector	Roosendaal				Nederland			
	2018	%	2022	%	2018	%	2022	%
Combinatie van sectoren	0	0%	21	1%	1.621	0%	7.112	1%
Entree	110	5%	84	4%	15.055	3%	15.811	3%
Creatieve industrie en ICT	224	11%	183	9%	51.577	10%	48.109	10%
Handel	187	9%	176	9%	44.530	9%	40.491	8%
Mobiliteit, transport, logistiek, maritiem	111	5%	100	5%	35.004	7%	33.260	7%
Specialistisch vakmanschap	17	1%	13	1%	3.096	1%	3.183	1%
Techniek en gebouwde omgeving	353	17%	286	14%	69.444	14%	69.000	14%
Voedsel, groen en gastvrijheid	271	13%	242	12%	65.914	13%	57.355	12%
Zakelijke dienstverlening en veiligheid	240	11%	196	10%	52.977	11%	48.432	10%
Zorg, welzijn en sport	616	29%	730	36%	152.971	31%	171.834	35%
Totaal	2.129	100%	2.031	100%	492.189	100%	494.587	100%

Bron: DUO (peildatum 1 oktober)

3.3 Beroepsbevolking en arbeidsparticipatie

De afgelopen jaren zijn de bevolkingsomvang, potentiële beroepsbevolking (het aantal inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 74 jaar) en beroepsbevolking nagenoeg gelijk gebleven (figuur 3.3). De werkloze beroepsbevolking daalde van 2.000 in 2021 naar 1.000 in 2022 (meest recente cijfers) (afgerond op duizendtallen). In 2022 is het werkloosheidspercentage 3,5 procent. Dit is een afname ten opzichte van 2021 (4,1%). Uit de data van het vestigingenregister (2022) blijkt dat tegenover een beroepsbevolking van 42.000 personen (werkend en werkloos) in Roosendaal 39.676 banen staan.

Figuur 3.3 - Arbeidsmarktopbouw, Roosendaal (2021/2022)

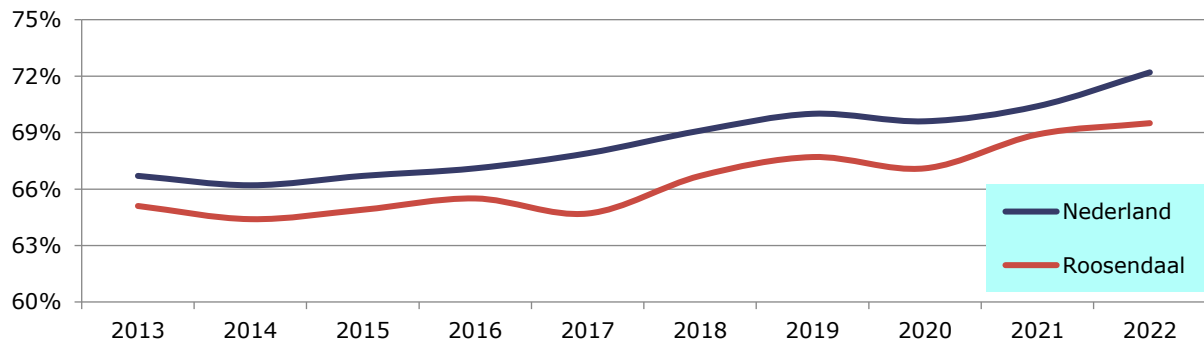

Bron: CBS

N.B.: Cijfers afgerond op 1.000-tallen en als gevolg van afronding kunnen er verschillen ontstaan in de randtotalen.

De netto arbeidsparticipatie is in 2022 in Roosendaal 69,5 procent (figuur 3.4). Dit is een stijging van 0,6 procentpunt ten opzichte van 2021. De netto arbeidsparticipatie is de afgelopen jaren geleidelijk toegenomen sinds 2017 (toen 64,7%). De Roosendaalse netto arbeidsparticipatie is lager dan landelijk (72,2% in 2022).

Figuur 3.4 - Netto arbeidmarktparticipatie, Roosendaal en Nederland (2013-2022)

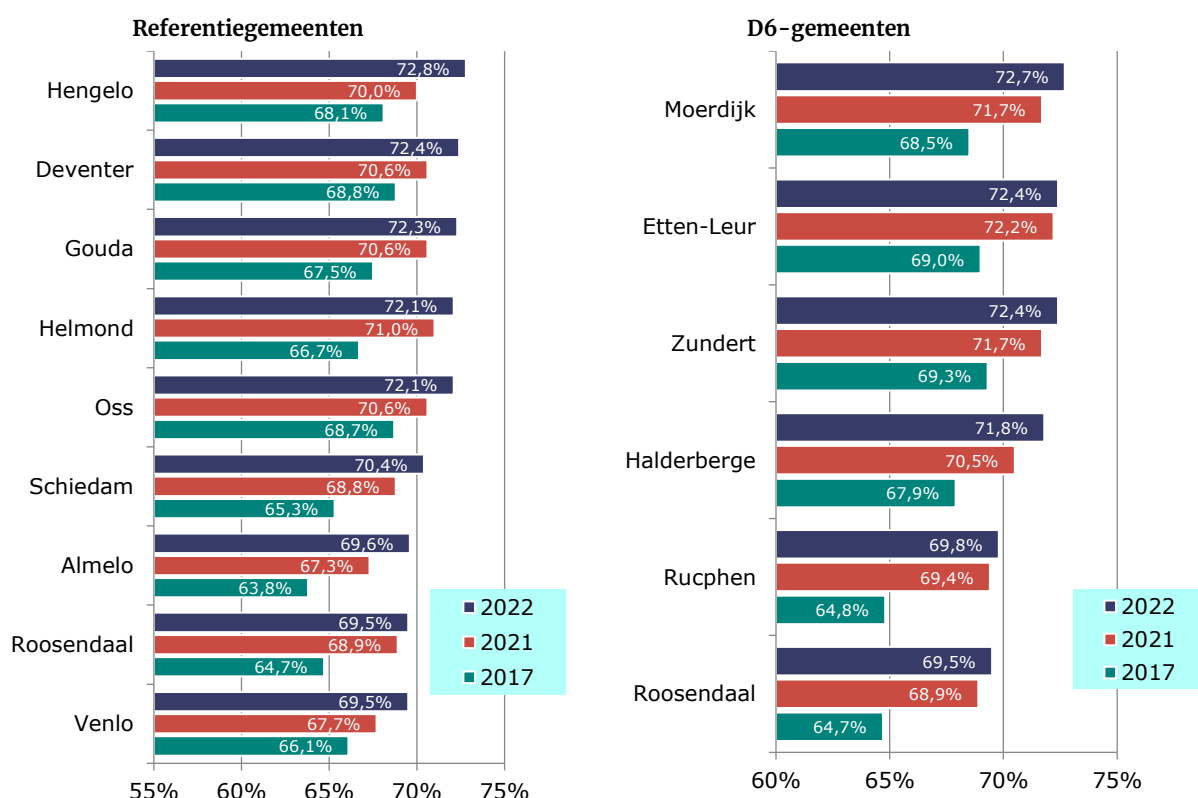

Bron: CBS

Roosendaal kent relatief lage arbeidsparticipatie

In vergelijking met de referentiegemeenten en de D6-gemeenten is de arbeidsdeelname in Roosendaal relatief laag (zie figuur 3.5). In de andere D6-gemeenten ligt de netto arbeidsparticipatie in 2022 tussen de 69,8 en 72,7 procent. Ook in de andere D6-gemeenten is de arbeidsparticipatie gestegen. Van de referentiegemeenten is de arbeidsdeelname in Venlo en Almelo vergelijkbaar met Roosendaal.

Figuur 3.5 - Netto arbeidsparticipatie, Roosendaal vergeleken met referentiegemeenten

Bron: CBS

Stijging arbeidsdeelname van jongeren

In 2022 steeg de arbeidsdeelname licht onder zowel mannen als vrouwen. De arbeidsdeelname onder 25- tot 75-jarigen is vergelijkbaar met 2021. Onder jongeren tussen de 15 en 25 jaar nam de arbeidsparticipatie met 2,7 procentpunt toe (2022: 77,8%; 2021: 75,1%).

In 2022 daalde de arbeidsdeelname in Roosendaal vooral onder hogeropgeleiden, van 87,4 procent in 2021 naar 76,2 procent in 2022. Tussen 2017 en 2019 lag de arbeidsdeelname onder hogeropgeleiden ook rond de 76 procent. De arbeidsparticipatie onder lageropgeleiden (2022: 55,5%; 2021: 49,2%) en middelbaar opgeleiden (2022: 75,1%; 2021: 72,2%) nam toe.

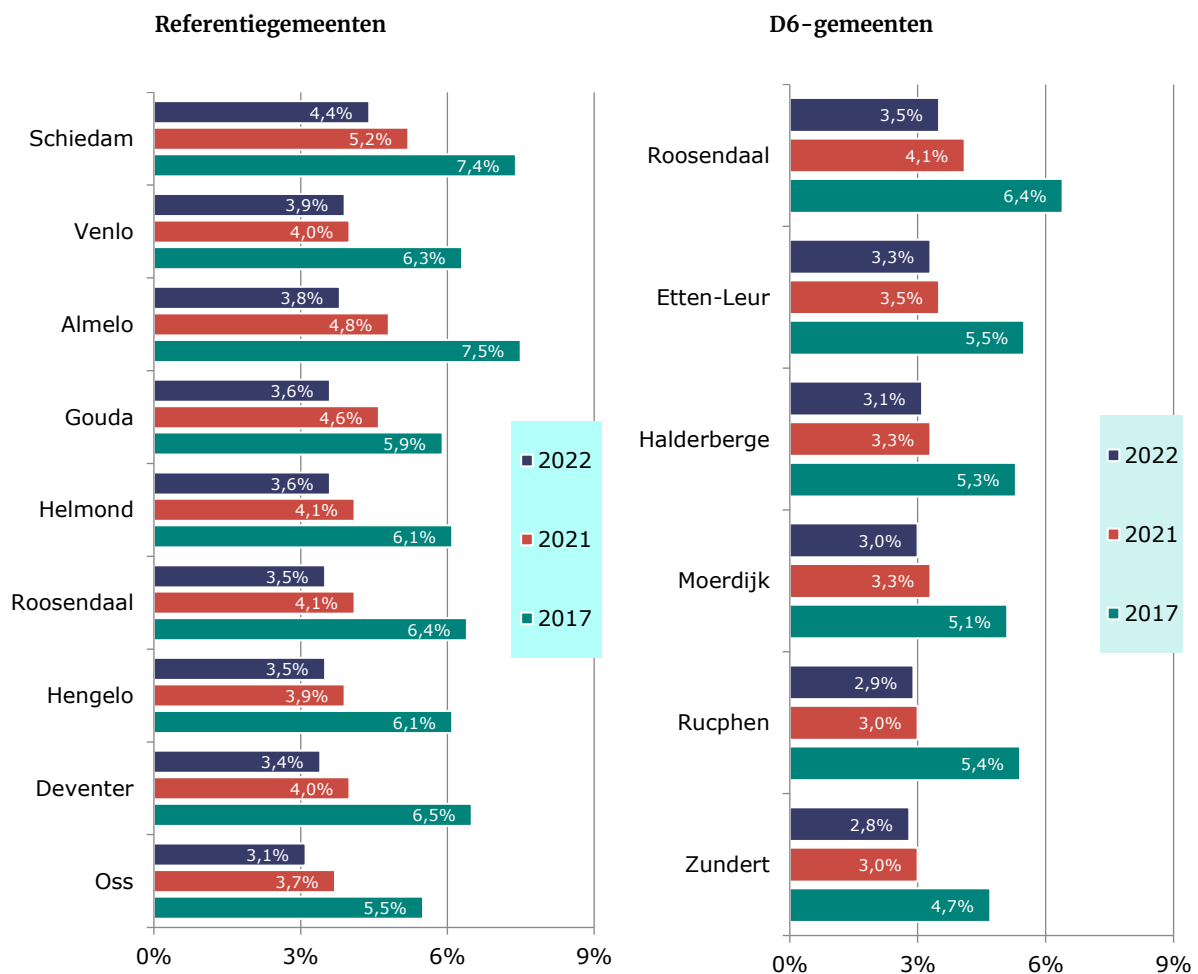
In de meeste groepen is de netto arbeidsparticipatie landelijk hoger dan in Roosendaal. Vooral onder 45- tot 75-jarigen is de arbeidsparticipatie relatief laag (57,2%) in vergelijking met het landelijke percentage (61,2%).

Dit geldt ook voor hogeropgeleiden (Roosendaal: 76,2%; Nederland: 82,2%). Onder 15- tot 25-jarigen is de netto arbeidsparticipatie 2,3 procentpunt hoger dan het landelijke percentage.

3.4 Werkloosheid

In 2022 is het werkloosheidspercentage in Roosendaal 3,5 procent: een daling van 0,6 procentpunt ten opzichte van 2021. Met uitzondering van coronajaar 2020 daalt de werkloosheid al sinds 2014. Destijds was het werkloosheidspercentage 8,3 procent. In de andere D6-gemeenten lag het werkloosheidspercentage tussen de 2,8 en 3,3 procent, lager dan in Roosendaal (figuur 3.6). In vergelijking met de referentiegemeenten is de werkloosheid in Roosendaal (vrij) laag. Het landelijke percentage is net als in Roosendaal 3,5 procent.

Figuur 3.6 - Werkloosheidspercentage, Roosendaal vergeleken met referentiegemeenten

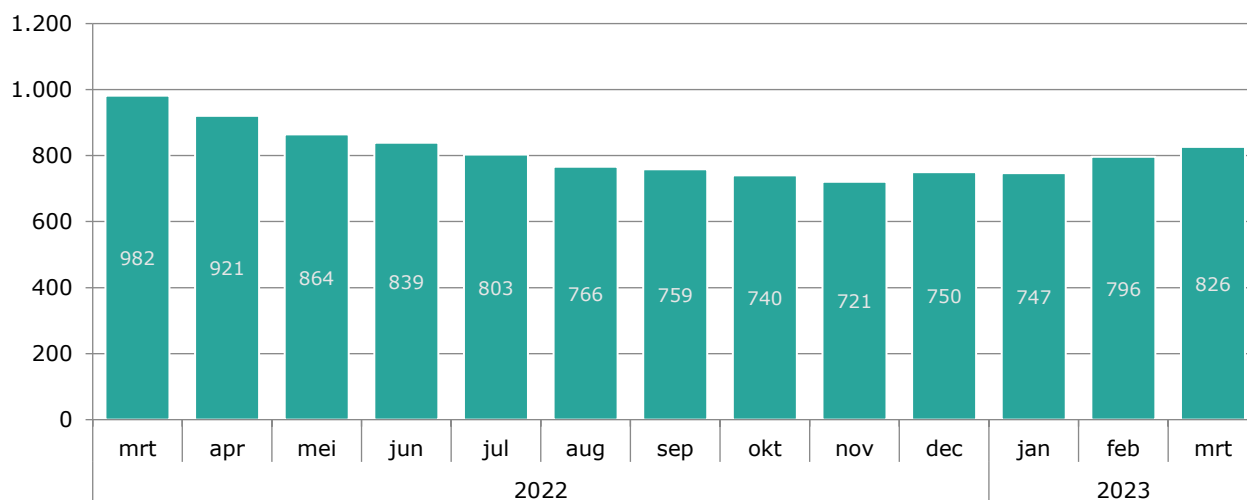

Bron: CBS

Aantal WW-uitkeringen neemt langzaam af

In maart 2023 zijn er 826 lopende WW-uitkeringen in de gemeente Roosendaal (figuur 3.7). Dit zijn er 16 procent minder dan in maart 2022. Dit sluit aan bij de landelijke ontwikkeling (-14%).

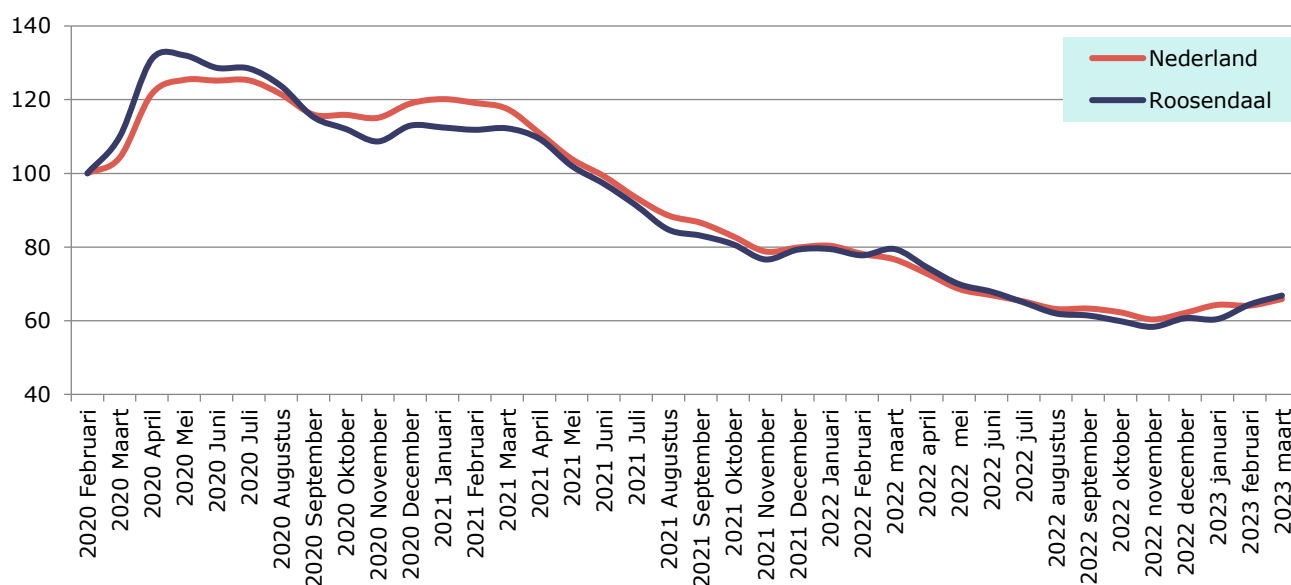
Figuur 3.7 - Ontwikkeling aantal lopende WW-uitkeringen Roosendaal (maart . 2022 – maart. 2023)

Bron: UWV

Figuur 3.8 laat de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen sinds februari 2020 – net voor de coronacrisis – zien. Begin 2020 steeg het aantal WW-uitkeringen snel om vervolgens geleidelijk te dalen. De ontwikkeling in Roosendaal is vergelijkbaar met de landelijke ontwikkeling.

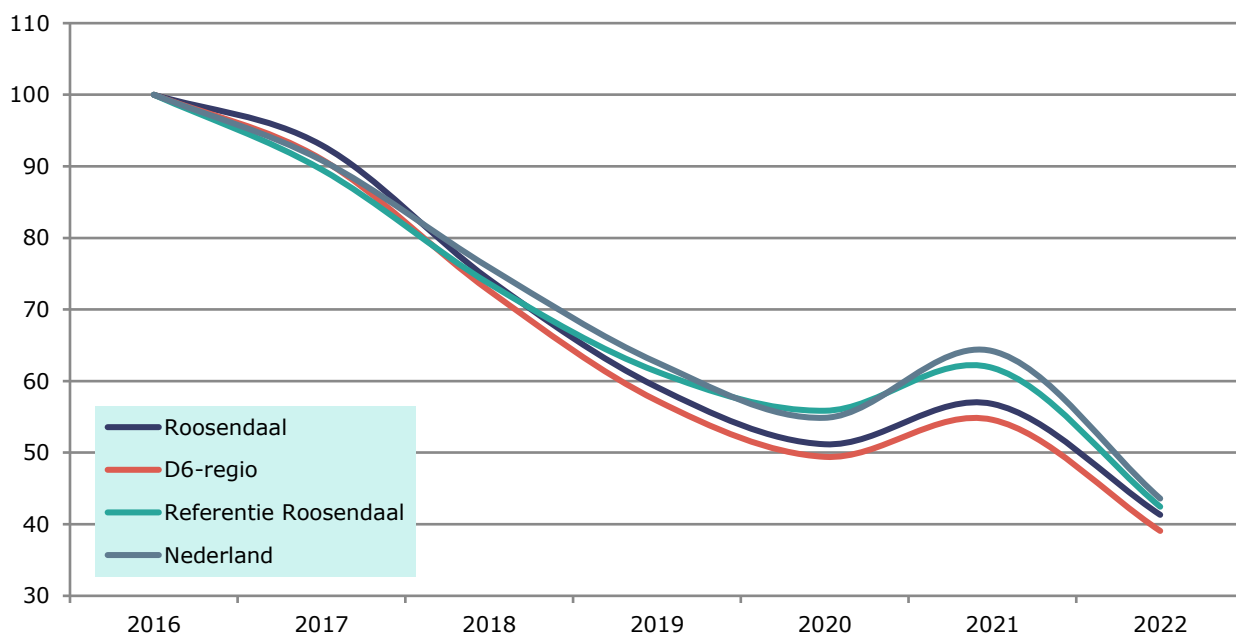
Figuur 3.8 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal WW-uitkeringen, Roosendaal en Nederland (feb. 2020 tot feb 2023, feb. 2020 = 100)

Bron: UWV

Gerelateerd aan het aantal WW-uitkeringen is ook het aantal WW-ontvangers de afgelopen jaren gedaald (figuur 3.9). In januari 2022 waren er 59 procent minder WW-ontvangers in Roosendaal dan in januari 2016. Het laatste jaar daalde het aantal uitkeringsontvangers met een kwart (-27%). De D6-gemeenten, de referentiegemeenten en Nederland kennen een vergelijkbare ontwikkeling.

Figuur 3.9 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal WW-uitkeringsontvangers, Roosendaal vergeleken (jan. 2016-2022; 2016=100)

Bron: CBS

Ruim de helft van WW-uitkeringen naar 50-plussers

Het aantal WW-uitkeringen ontvangen door inwoners van Roosendaal daalde tussen januari 2022 en januari 2023 in alle leeftijdsgroepen (tabel 3.5). Vooral bij inwoners van 27 tot 50 jaar (-27%) en Roosendalers van 50 jaar en ouder (-24%) daalde het aantal uitkeringen sterk. Inwoners van 50 jaar en ouder ontvangen de helft (53%) van de WW-uitkeringen.

Tabel 3.5 - Leeftijdsverdeling aantal (lopende) WW-uitkeringen, Roosendaal (2021-2023)

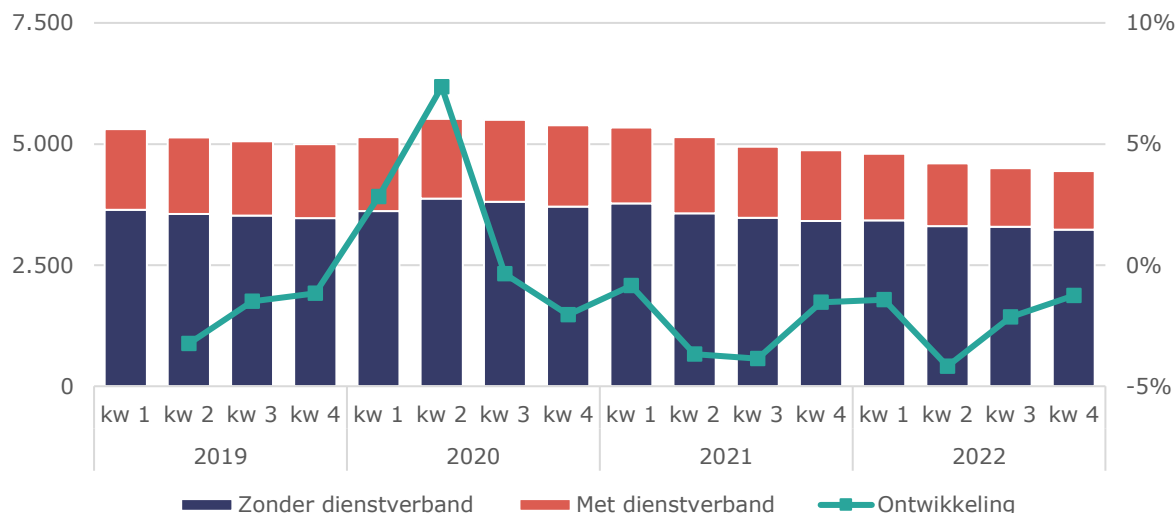
Leeftijdscategorie	2021 jan.		2022 jan.		2023 jan.		Ontw. 2022-2023 %
	Absoluut	%	Absoluut	%	Absoluut	%	
< 27 jaar	146	11%	83	8%	69	9%	-17%
27 – 49 jaar	603	43%	384	39%	282	38%	-27%
50 jaar en ouder	641	46%	524	53%	396	53%	-24%
Totaal	1.390	100%	991	100%	747	100%	-25%

Bron: UWV

Afname geregistreerde werkzoekenden

In december 2022 staan in de gemeente Roosendaal 3.255 werkzoekenden zonder dienstverband geregistreerd bij het UWV geregistreerde werkzoekenden (GWU).⁷ Ten opzichte van december 2021 is dit aantal afgenomen met 5 procent. De landelijke afname was in deze periode 6 procent.

Figuur 3.10 - Aantal geregistreerde werkzoekenden Roosendaal bij UWV (2019-2022)

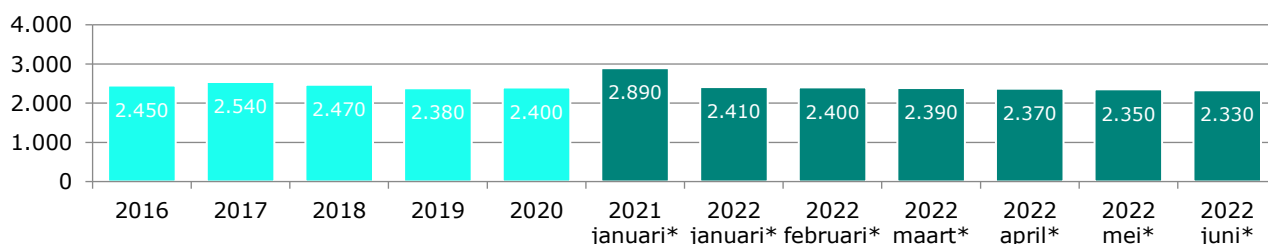

Bron: UWV

Aantal bijstands(gerelateerde) uitkeringen gedaald na coronastijging

Het aantal bijstands(gerelateerde) uitkeringen in Roosendaal schommelde de afgelopen jaren tussen de 2.400 en 2.500 (figuur 3.11). Begin 2021 was dit aantal door de coronacrisis opgelopen naar 2.890 uitkeringen. Gedurende 2021 daalde dit echter weer met 17 procent. Anno juni 2022 ontvangen 2.330 Roosendalers bijstand.

Figuur 3.11 - Ontwikkeling aantal personen met bijstands(gerelateerde) uitkeringen, Roosendaal (jan. 2016 – juni 2022)

* Voorlopige cijfers.

Bron: CBS

⁷ Personen van 15 tot 75 jaar die als werkzoekend bij UWV staan geregistreerd met een WW-uitkering, Bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO uitkering en dienstverlening van UWV of gemeenten ontvangen, of een actief cv op werk.nl (UWV) hebben. De GWU-gegevens zijn beschikbaar vanaf oktober 2017.

In de eerste helft van 2022 is het aantal bijstandsuitkeringen met 3 procent gedaald (tabel 3.6). Tussen 2016 en 2022 nam het aantal uitkeringen met 2 procent af. Landelijk was de afname in deze periode groter. In de D6-regio nam de omvang van de bijstand licht toe.

Tabel 3.6 - Procentuele ontwikkeling aantal bijstands(gerelateerde) uitkeringen, Roosendaal vergeleken

Gebied	Ontwikkeling (%)		
	2016 jan. - 2022 jan.	2021 jan. - 2022 jan.	2022 jan. - 2022 jun.
Roosendaal	-2%	-17%	-3%
D6-regio	2%	-20%	-3%
Nederland	-15%	-25%	-5%

Bron: CBS

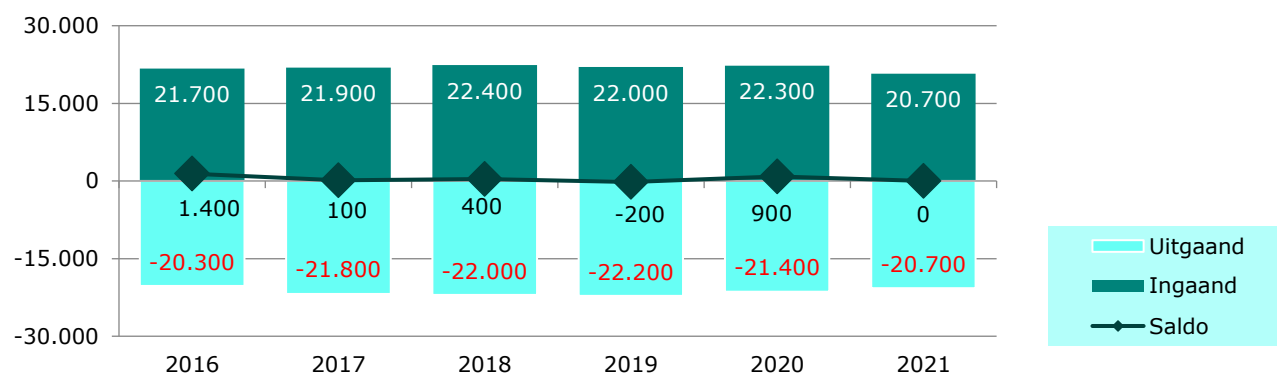
3.5 Wonen en werken

De pendelstromen geven een indicatie van de mate waarin werk wordt geboden aan de eigen bevolking en toont ook de regionale positie als ontvanger en leverancier van arbeidskrachten.

Neutraal pendelsaldo gemeente Roosendaal

Er werken in 2021 in totaal 20.700 inwoners uit Roosendaal buiten de gemeente, 1.600 minder dan een jaar eerder (figuur 3.12). Er zijn net zoveel inwoners van andere gemeenten die werkzaam zijn in Roosendaal. Samen resulteert dit in een pendelsaldo van 0 personen. In 2020 was er een positief pendelsaldo van 900 personen.

Figuur 3.12 - Uitgaande en inkomende pendel, Roosendaal (december, 2016-2021)

Bron: CBS

In 2021 werkten 15.800 Roosendaalers in de eigen gemeente (tabel 3.7). Dat zijn er 1.500 meer dan een jaar eerder. Het grootste deel van de uitgaande pendel gaat naar Bergen op Zoom (16%) en Breda (16%). Uit Bergen op Zoom (19%) en Halderberge (12%) komt de meeste instroom. In absolute zin heeft Roosendaal vooral een groot negatief pendelsaldo met Breda (-1.500) en Rotterdam (-800). Roosendaal heeft het grootste positieve pendelsaldo met Rucphen (+1.100) en Halderberge (+1.000).

Tabel 3.7 - Uitgaande en inkomende pendel (top 10 gemeenten), Roosendaal

Woongemeente Roosendaal: <u>uitgaande pendel</u>					Werkgemeente Roosendaal: <u>inkomende pendel</u>				
Werkgemeente	2019	2020	2021	2021 %	Woon-gemeente	2019	2020	2021	2021 %
Roosendaal	14.200	14.300	15.800	- %	Roosendaal	14.200	14.300	15.800	-
Breda	2.400	2.100	3.400	16%	Bergen op Zoom	2.500	2.300	4.000	19%
Bergen op Zoom	2.900	2.900	3.300	16%	Halderberge	2.100	2.300	2.400	12%
Etten-Leur	1.600	1.400	1.500	7%	Breda	1.800	2.200	1.900	9%
Halderberge	1.400	1.200	1.400	7%	Rucphen	1.700	1.700	1.700	8%
Moerdijk	1.300	1.300	1.400	7%	Steenbergen	1.400	1.400	1.400	7%
Rotterdam	1.700	2.000	1.100	5%	Etten-Leur	1.300	1.500	1.200	6%
Tilburg	500	800	700	3%	Moerdijk	1.100	1.000	1.200	6%
Woensdrecht	300	400	700	3%	Woensdrecht	700	700	1.000	5%
Rucphen	500	500	600	3%	Zundert	400	400	600	3%
Overige gemeenten	9.600	8.800	6.600	32%	Overige gemeenten	9.000	8.800	5.300	26%
Totaal uitgaand	22.200	21.400	20.700	100%	Totaal ingaand	22.000	22.300	20.700	100%

Bron: CBS

Economische structuur en concurrentiekracht

4 Economische structuur en concurrentiekracht

Dit hoofdstuk geeft een actueel beeld van de huidige gemeentelijke economische structuur en concurrentiekracht. Om de positie van Roosendaal te bepalen is een vergelijking gemaakt met de andere gemeenten in de D6-regio, referentiegemeenten en Nederland. In de inleidende paragraaf wordt de ontwikkeling van de Roosendaalse economie bekeken. Vervolgens gaan analyses van werkgelegenheid en toegevoegde waarde dieper in op de lokale economie.

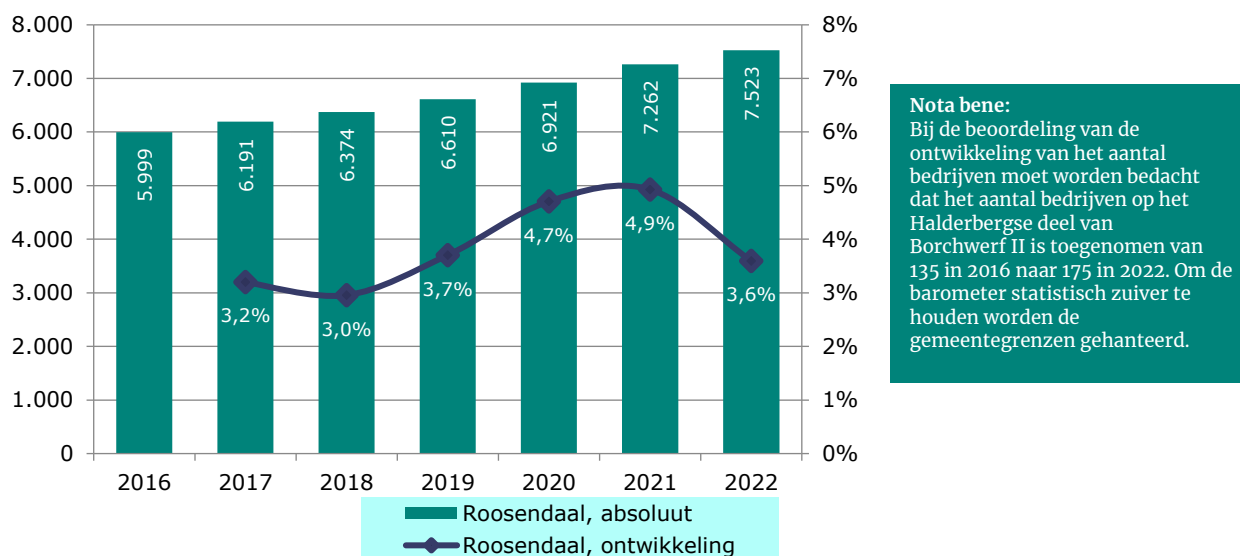
Highlights:

- In 2022 heeft Roosendaal ruim 7.500 bedrijven. Ten opzichte van 2021 is dit aantal met 3,6 procent gestegen. Zzp'ers zijn in 2022 sterker vertegenwoordigd dan in 2021. De sectoren vervoer & opslag en zorg groeiden naar verhouding het sterkst.
- In 2022 telt Roosendaal 39.676 banen (+2,6%). Het aantal banen per 1.000 inwoners is hoger dan in de rest van de regio, maar lager dan landelijk.
- De groei van werkgelegenheid in Roosendaal is iets kleiner dan de D6-regio. Landelijk en in de referentiegemeenten was de groei nog groter.
- De gecreëerde toegevoegde waarde in Roosendaal is in 2021 (meest recente cijfers) met 4,5 procent gestegen naar 2,74 miljard euro. Deze stijging is kleiner dan in de D6-regio en landelijk. Zakelijke diensten en handel creëren de meeste toegevoegde waarde voor Roosendaal.
- De zorgsector creëert de meeste banen in Roosendaal, gevolgd door de handel, zakelijke dienstverlening en industrie. Vergeleken met 2016 is vooral de werkgelegenheid bij zorg, bouw en nutsbedrijven toegenomen. Het aantal banen bij de overheid, vervoer en opslag, horeca en ICT nam af.
- Roosendaal heeft een sterke werkgelegenheidsfunctie binnen de D6-regio. Er zijn 92 banen per 100 personen die deel uitmaken van de beroepsbevolking (vergelijkbaar met landelijke verhouding).
- In Roosendaal zijn er ruim 5.000 zzp'ers. Ze zijn verantwoordelijk voor 14 procent van de totale werkgelegenheid. Vooral in de ICT is het aandeel zzp'ers groter dan de D6-regio en landelijk.
- De arbeidsmarkt van West-Brabant is in het vierde kwartaal van 2022 zeer krap. Dit geldt voor alle beroepsklassen behalve agrarische beroepen en managers, waarvoor de arbeidsmarkt krap is.

4.1 De economie van Roosendaal in vogelvlucht

Een indicator voor economische dynamiek is de ontwikkeling van het aantal bedrijven. In 2022 zijn er ruim 7.500 bedrijven in Roosendaal actief: een stijging van 3,6 procent ten opzichte van 2021 (figuur 4.1). Tussen 2016 en 2022 nam het aantal bedrijven met een kwart (25%) toe. In 2022 steeg vooral het aantal vestigingen in de vervoer & opslag (+8%) en zorg (+8%) sterk. Het aantal zzp'ers nam met 6 procent toe. Dit is een sterkere toename dan de gemiddelde toename van bedrijven in Roosendaal en is dan ook een belangrijke drijver voor de groei van de bedrijvenpopulatie.

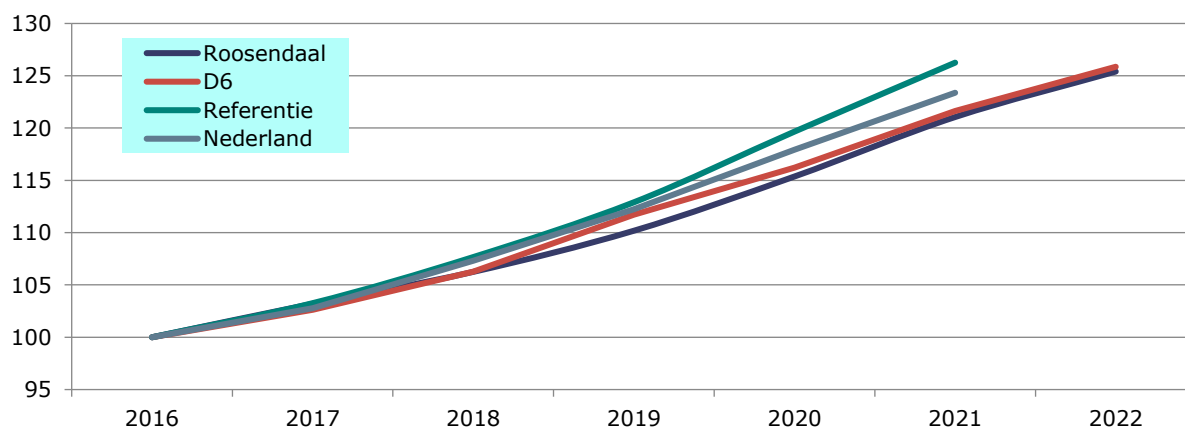
Figuur 4.1 - Ontwikkeling aantal bedrijven in Roosendaal (2016-2022)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Figuur 4.2 laat de geïndexeerde ontwikkeling van het aantal bedrijven tussen 2016 en 2022 zien. Zowel in de referentiegemeenten als in Nederland nam het aantal bedrijven in deze periode toe. Ook in Roosendaal en de D6-gemeenten is dit het geval, zij het iets minder sterk dan in Nederland en de referentiegemeenten.

Figuur 4.2 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal bedrijven, Roosendaal vergeleken (2016-2022; 2016=100)

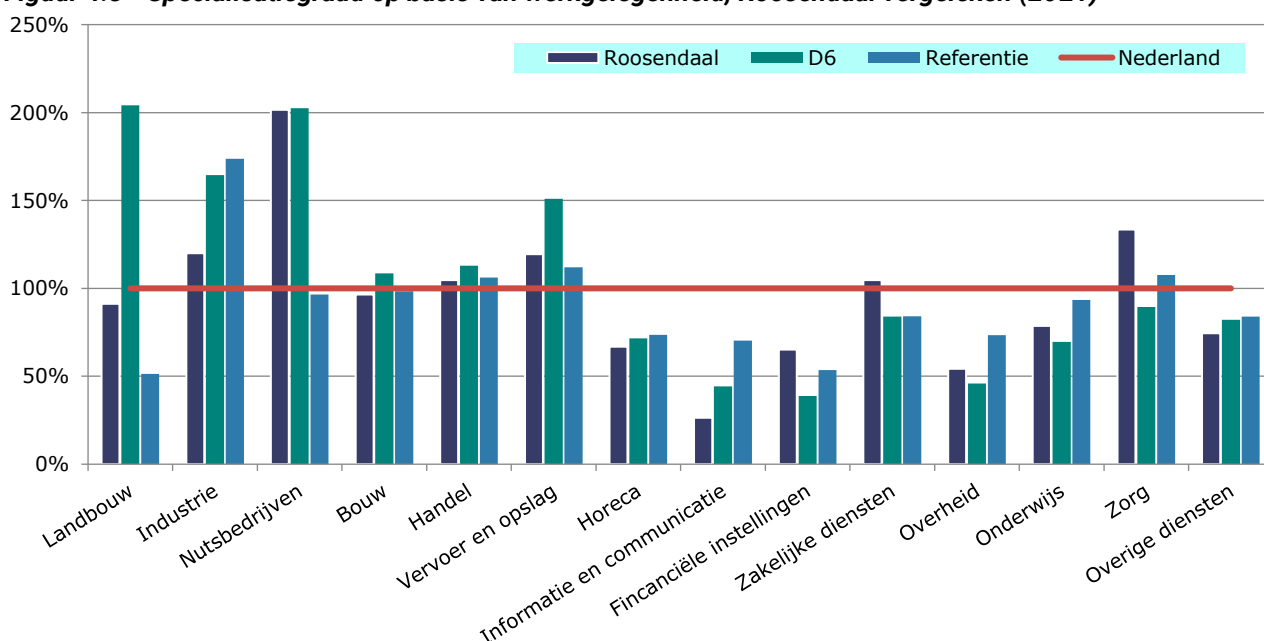

Bron: Vestigingenregister West-Brabant en LISA

Werkgelegenheid en specialisatiegraad

Figuur 4.3 toont de specialisatiegraad⁸ van Roosendaal, de D6-gemeenten en de referentiegemeenten ten opzichte van de landelijke verdeling. Een staaf boven de 100 procent betekent dat de sector een groter werkgelegenheidsbelang heeft in de Roosendaalse dan in de Nederlandse economie. Naar verhouding zijn nutsbedrijven en bedrijven in de zorg, vervoer & opslag en industrie sterk vertegenwoordigd in Roosendaal. In vergelijking met de D6-regio is vervoer & opslag en industrie minder sterk vertegenwoordigd. Ook is er in Roosendaal in vergelijking met de D6 weinig landbouw en ICT. Zakelijke dienstverlening, zorg, financiële instellingen, onderwijs en overheid zijn in Roosendaal oververtegenwoordigd in vergelijking met de D6-gemeenten.

Figuur 4.3 - Specialisatiegraad op basis van werkgelegenheid, Roosendaal vergeleken (2021)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant en LISA

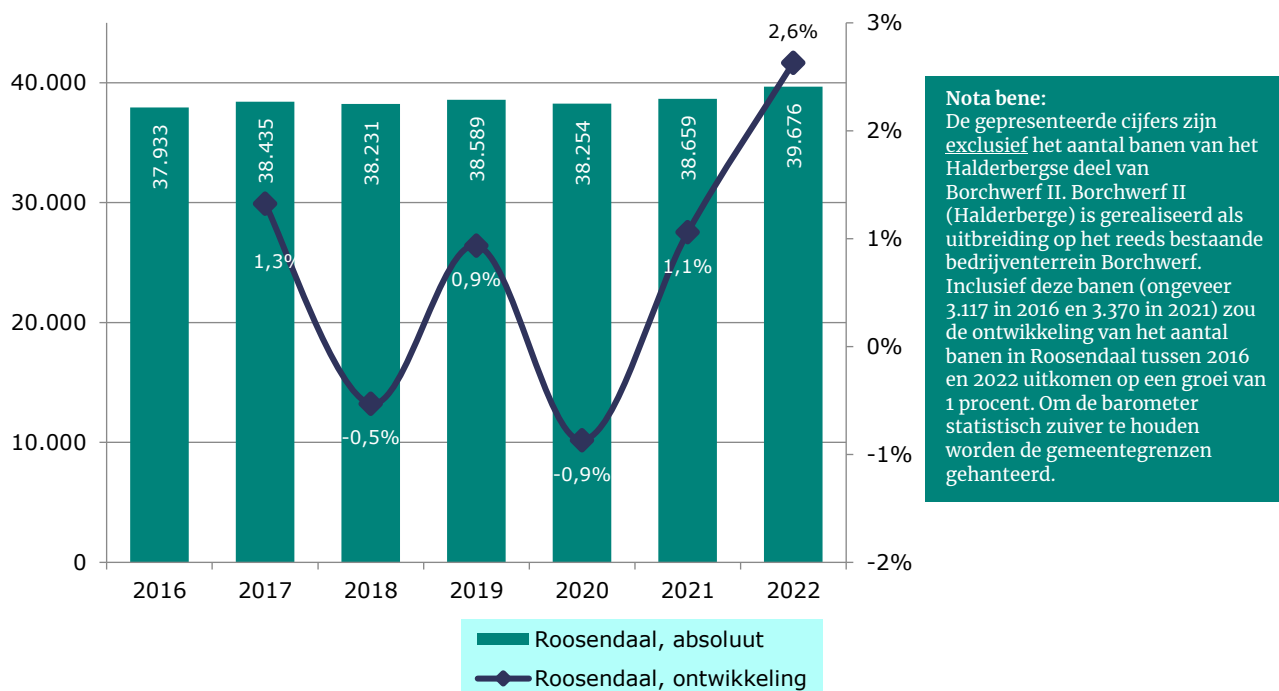
⁸ De specialisatiegraad toont de mate waarin een sector in een gemeente of regio meer of minder dan landelijk gemiddeld vertegenwoordigd is in de werkgelegenheidsstructuur. Het werkgelegenheidsaandeel per sector is afgezet tegen de nationale verhouding van sectoren. Een percentage boven de 100 duidt op een oververtegenwoordiging van werkgelegenheid in die sector en andersom.

Aantal banen in 2022 gestegen

In 2022 telt Roosendaal 39.676 banen (figuur 4.4). In totaal zijn er 1.017 arbeidsplaatsen meer (+2,6%) dan in 2021. De werkgelegenheidsontwikkeling schommelt de laatste jaren, maar sinds 2016 is het aantal banen met 4,6 procent gestegen.

In april 2022 zijn er in Roosendaal 1.383 werkzame uitzendkrachten: 3 procent van de totale werkgelegenheid in de gemeente. Het aantal uitzendkrachten is met 17 procent gestegen ten opzichte van 2021.

Figuur 4.4 - Werkgelegenheidsontwikkeling Roosendaal (2016-2022)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

514 banen per 1.000 inwoners in Roosendaal

In 2022 waren in Roosendaal 514 banen per 1.000 inwoners. Een lichte toename ten opzichte van 2021, toen waren er 501 banen per 1.000 inwoners in de gemeente. Het aantal banen per 1.000 inwoners is in Roosendaal hoger dan in de rest van de regio, maar lager dan landelijk (tabel 4.1).

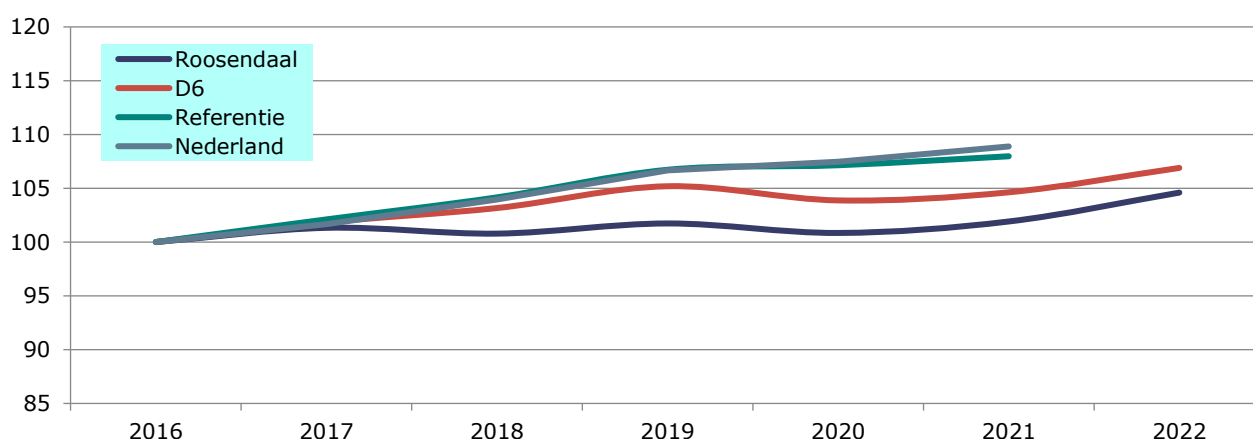
Tabel 4.1 – Banen per 1.000 inwoners Roosendaal vergeleken (2016–2022)

Gebied	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Roosendaal	493	498	497	501	495	501	514
D6	457	464	468	476	469	470	479
Nederland	493	498	506	516	516	521	

Bron: Vestigingenregister + LISA + CBS

De werkgelegenheidscijfers van Roosendaal zijn exclusief het aantal banen op het Halderbergse deel van Borchwerf II. Inclusief deze banen zou de ontwikkeling van het aantal banen in Roosendaal tussen 2016 en 2022 op een banengroei van één procent uitkomen. In figuur 4.5 is de geïndexeerde ontwikkeling van het aantal banen vanaf 2016 weergegeven. Het aantal banen steeg in de D6-regio de afgelopen jaren iets sneller dan in Roosendaal. Landelijk en in de referentiegemeenten was de groei nog groter.

Figuur 4.5 - Geïndexeerde ontwikkeling werkgelegenheid, Roosendaal* vergeleken (2016-2022; 2016=100)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant; LISA

* De gepresenteerde ontwikkeling van Roosendaal is exclusief de ontwikkeling op het Halderbergse gedeelte van Borchwerf II.

Spanning op de arbeidsmarkt van West-Brabant

Het UWV heeft cijfers voor de spanningsindicator per beroepsgroep. Dit is het aantal vacatures per 100 werklozen (zowel de vacatures als de werkloosheid zijn seizoengecorrigeerd). Een hoog cijfer betekent dat er weinig beschikbare werklozen zijn om vacatures mee te vervullen. Bij een laag cijfer geldt het omgekeerde. Tabel 4.2 toont dat de spanning op de arbeidsmarkt voor zowel arbeidsmarktregio West-Brabant als Nederland in het vierde kwartaal zeer krap is. Dit geldt voor alle beroepsgroepen, maar in het bijzonder voor ICT-beroepen. Bij agrarische beroepen is de minste krapte. In grote lijnen komt de situatie in West-Brabant overeen met het Nederlandse beeld, al is in West-Brabant de arbeidsmarkt voor een aantal beroepsgroepen en over het geheel iets krappere dan in Nederland.

Tabel 4.2 – Spanningsindicator arbeidsmarkt West-Brabant en Nederland (4^e kwartaal 2022)

	West-Brabant		Nederland	
Gemiddelde alle beroepsklassen	6,30	Zeër krap	5,68	Zeër krap
Agrarische beroepen	1,88	Krap	1,64	Krap
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	5,40	Zeër krap	5,43	Zeër krap
Commerciële beroepen	6,23	Zeër krap	6,12	Zeër krap
Creatieve en taalkundige beroepen	-	-	2,00	Krap
Dienstverlenende beroepen	7,65	Zeër krap	6,35	Zeër krap
ICT-beroepen	13,78	Zeër krap	14,89	Zeër krap
Managers	3,71	Krap	4,54	Zeër krap
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	6,92	Zeër krap	5,77	Zeër krap
Pedagogische beroepen	5,29	Zeër krap	5,13	Zeër krap
Technische beroepen	7,52	Zeër krap	5,42	Zeër krap
Transport en logistiek beroepen	5,86	Zeër krap	5,16	Zeër krap
Zorg en welzijn beroepen	7,0	Zeër krap	5,99	Zeër krap

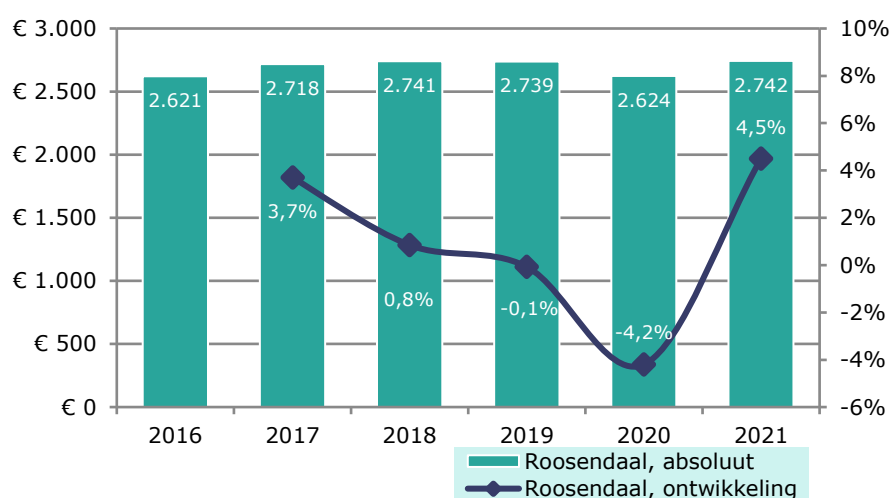
Bron: UWV

Toegevoegde waarde stijgt flink in 2021

In 2021 is er voor 2,74 miljard euro toegevoegde waarde gecreëerd in Roosendaal (zie Begrippenlijst voor definitie) (figuur 4.6). Dit is 4,5 procent meer dan in 2020 toen er 2,62 miljard euro aan waarde werd toegevoegd en vergelijkbaar met 2019. In vergelijking met 2016 wordt er 4,6 procent meer waarde toegevoegd in 2021. Dit is een minder sterke stijging dan in de D6-regio (7%) en Nederland (8,2%).

Vooral bij nutsbedrijven (+488%) en de bouw (+35%) is in Roosendaal in 2021 duidelijk meer toegevoegde waarde gecreëerd dan in 2016. De overheid (-26%) en de horeca (-19%) kennen een negatieve toegevoegde waardeontwikkeling sinds 2016.

Figuur 4.6 - Ontwikkeling toegevoegde waarde Roosendaal (in € milj.; 2016-2021)

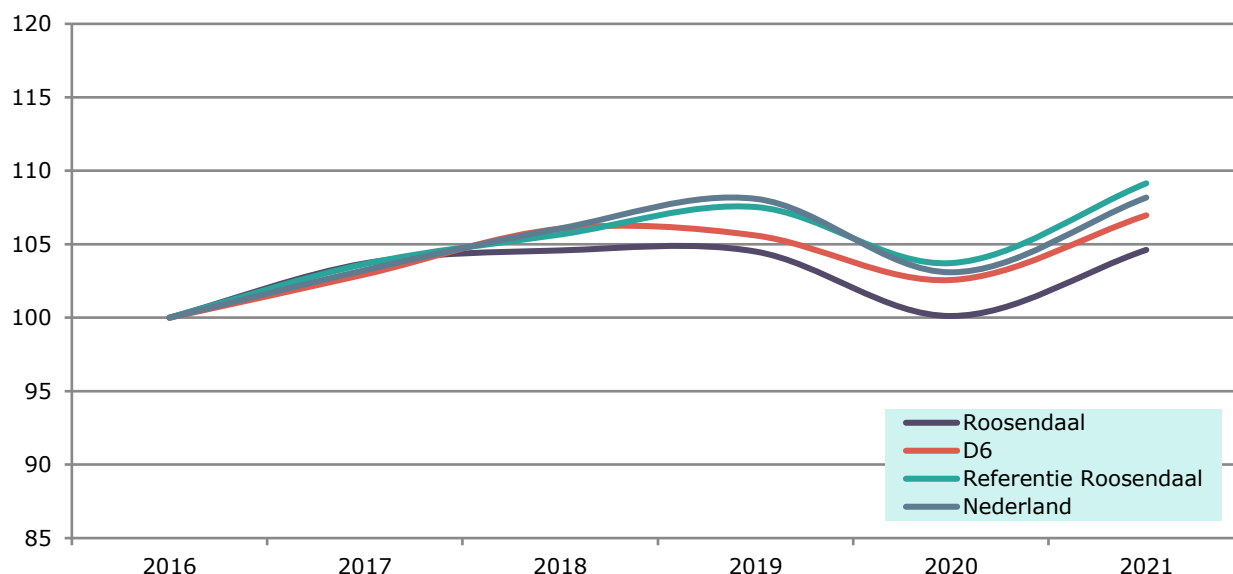
Nota bene:
De gepresenteerde cijfers zijn exclusief de gecreëerde toegevoegde waarde op het Halderbergse deel van Borchwerf II. Inclusief deze gecreëerde toegevoegde waarde (ongeveer 193 miljoen euro in 2016 en 263 miljoen euro in 2021) zou de ontwikkeling van de gecreëerde toegevoegde waarde in Roosendaal tussen 2016 en 2021 uitkomen op een groei van 15 procent. Om de barometer statistisch zuiver te houden worden de gemeentegrenzen gehanteerd.

Bron: LISA

N.B.: Toegevoegde waarde 2022 nog niet beschikbaar.

De cijfers van de gecreëerde toegevoegde waarde van Roosendaal zijn exclusief het Halderbergse deel van Borchwerf II. Inclusief deze gecreëerde toegevoegde waarde zou de ontwikkeling van de gecreëerde toegevoegde waarde in Roosendaal tussen 2016 en 2021 uitkomen op een groei van 15 procent. In figuur 4.7 is de geïndexeerde ontwikkeling van de toegevoegde waarde in de periode van 2016 tot 2021 van Roosendaal vergeleken met die van de referentiegemeenten, de D6-gemeenten en Nederland. De ontwikkeling in Roosendaal komt overeen met de vergelijkingsgebieden. Vooral in coronajaar 2020 was er een dip, maar inmiddels is er weer een stijgende lijn. Wel vertoont Roosendaal over de hele periode een iets kleinere groei dan de andere gebieden.

Figuur 4.7 - Geïndexeerde ontwikkeling toegevoegde waarde in constante prijzen, Roosendaal vergeleken (2016-2021; 2016=100)

Bron: LISA

N.B.: Toegevoegde waarde 2022 nog niet beschikbaar.

4.2 Werkgelegenheidsfunctie

De werkgelegenheidsfunctie geeft de verhouding weer tussen het aantal banen en de totale beroepsbevolking (werkend en werkloos). De beschikbaarheid van voldoende banen voor de gehele beroepsbevolking is van belang voor een goede aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Roosendaal kent sterke werkgelegenheidsfunctie

De werkgelegenheidsfunctie van Roosendaal is 92 procent in 2021, dit betekent dat er 92 banen zijn per 100 personen die deel uit maken van de beroepsbevolking (tabel 4.3). In 2020 was de werkgelegenheidsfunctie 96 procent en in 2017 zelfs nog 99 procent. Tussen 2014 en 2017 schommelde dit tussen 97 en 98 procent. In 2018 daalde het vervolgens naar 95 procent. In 2021 heeft Roosendaal een sterkere werkgelegenheidsfunctie dan de D6-regio in zijn geheel (85%). In de referentiegemeenten is de werkgelegenheidsfunctie duidelijk hoger dan in Roosendaal.

Tabel 4.3 - Werkgelegenheidsfunctie, Roosendaal vergeleken (2017-2021)

Gebied	2017	2018	2019	2020	2021
Roosendaal	99%	96%	96%	96%	92%
D6	87%	88%	89%	88%	85%
Referentie	109%	109%	111%	110%	107%
Nederland	94%	95%	96%	97%	94%

Bron: Vestigingenregister + LISA + CBS

Nota bene:

De gepresenteerde cijfers voor de werkgelegenheidsfunctie voor Roosendaal zijn berekend exclusief de banen op het Halderbergse deel van Borchwerf II. Dit deel van Borchwerf II is gerealiseerd als uitbreiding op het reeds bestaande Roosendaalse bedrijventerrein Borchwerf. Inclusief deze banen zou de werkgelegenheidsfunctie hoger uitkomen. In 2017 zou deze dan 107 procent bedragen en in 2021 100 procent (gerekend naar de beroepsbevolking van Roosendaal exclusief Halderberge).

4.3 Werkgelegenheid naar grootteklasse

De laatste jaren is het aantal bedrijven in Roosendaal – en de rest van Nederland – toegenomen. Dit is met name een gevolg van de sterke toename van het aantal kleine bedrijven inclusief zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). Tussen 2016 tot 2022 steeg het aantal bedrijven met maximaal één baan van 12 uur of meer per week met een 41 procent (tabel 4.4). Het aantal grote bedrijven met meer dan 100 werknemers nam met 4 procent toe, maar in absolute aantallen gaat het maar om weinig bedrijven. Vooral bij de bedrijven met 2 tot 10 werknemers was er een afname (-15%). In totaal zijn er een kwart meer bedrijven in Roosendaal in 2022 dan in 2016. In vergelijking met 2021 steeg het aantal bedrijven met 4 procent. In deze periode zit de groei met name bij bedrijven met 1 werknemer. In 2022 komt de toename van bedrijven volledig voor de rekening van bedrijven met maximaal één baan van 12 uur per week of meer.

Tabel 4.4 - Ontwikkeling aantal bedrijven in Roosendaal, naar grootteklasse

Grootteklasse	2022		Ontw. '16- '22	Ontw. '21- '22
	Absoluut	%	%	%
Geen banen van ≥12 uur	1.192	16%	41%	9%
1 baan van ≥12 uur	4.515	60%	44%	5%
2 t/m 9 banen van ≥12 uur	1.334	18%	-15%	-3%
10 t/m 49 banen van ≥12 uur	386	5%	8%	-1%
50 t/m 99 banen van ≥12 uur	48	1%	12%	12%
100 en meer banen ≥12 uur	48	1%	4%	0%
Totaal	7.523	100%	25%	4%

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

In 2022 zijn er 3 procent zzp'ers (eerste twee categorieën) meer dan in 2021 (tabel 4.5). De werkgelegenheid bij bedrijven met 2 tot 10 werknemers (-1%). Tussen 2016 en 2022 groeide het aantal zzp'ers met ruim een derde (38%). Bij de bedrijven met 2 tot 10 werknemers nam het aantal banen af (-15%). In totaal steeg de werkgelegenheid tussen 2016 en 2022 met 5 procent.

Tabel 4.5 - Ontwikkeling aantal werkzame personen in Roosendaal, naar grootteklasse

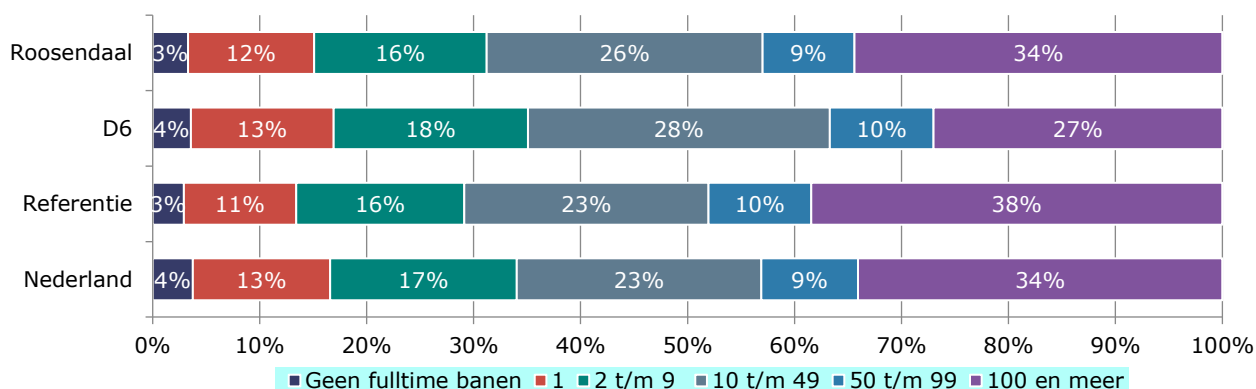
Grootteklasse	2022		Ontw. '16- '22	Ontw. '21- '22
	Absoluut	%	%	%
Geen banen van ≥12 uur	1.350	3%	29%	6%
1 baan van ≥12 uur	4.748	12%	38%	4%
2 t/m 9 banen van ≥12 uur	6.207	16%	-15%	-1%
10 t/m 49 banen van ≥12 uur	9.941	25%	4%	0%
50 t/m 99 banen van ≥12 uur	3.673	9%	14%	11%
100 en meer banen ≥12 uur	13.757	35%	3%	3%
Totaal	39.676	100%	5%	3%

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Grote bedrijven belangrijk voor werkgelegenheid

Hoewel het aantal kleine bedrijven groot is, zijn ze in 2021 maar verantwoordelijk voor zo'n 15 procent van de werkgelegenheid in Roosendaal (figuur 4.8). De bedrijven met meer dan 100 werknemers zorgen voor ruim een derde van de werkgelegenheid, in de D6-regio is dit ruim een kwart. In de D6-regio zijn naar verhouding wat meer bedrijven met 10 tot 50 werknemers. Verder is de procentuele verdeling van werkgelegenheid naar grootteklasse in Roosendaal vergelijkbaar met de referentiegemeenten en Nederland. In tabel 4.6 staan de grootste werkgevers in Roosendaal.

Figuur 4.8 - Procentuele verdeling werkgelegenheid naar grootteklasse, Roosendaal vergeleken (2021)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant en LISA

Tabel 4.6 - Top 10 vestigingen op basis van het totale aantal werkzame personen, Roosendaal (2022)

Profit: top 10 bedrijven in aantal banen		Non-profit*: top 10 organisaties in aantal banen	
Naam	Grootteklasse	Naam	Grootteklasse
Businesspost (meerdere vestigingen)	1.000+	Bravis ziekenhuis, locatie Roosendaal	1.000+
WVS (meerdere vestigingen)	500-749	TWB Maatschappelijke Ondersteuning B.V.	750-999
Enexis - Vestiging Brabant West	250-499	Thuiszorg West-Brabant Thuiszorg met Aandacht	500-749
Hago Food & Industry	250-499	E. V. Nassaukazerne	500-749
Polytec Composites NL B.V.	250-499	Stichting S & L Zorg	250-499
Hago Nederland B.V.	250-499	Gem. Roosendaal	250-499
Cloetta Holland B.V.	250-499	St. Elisabeth Roosendaal	250-499
NS Reizigers B.V.	250-499	Centrum voor Wonen en Zorg Heerma State	250-499
ASK ROMEIN Staalbouw B.V.	250-499	Thuiszorg DAT B.V.	100-249
De Groen Taxibedrijf B.V.	250-499	Centrum voor Wonen en Zorg Bloemschevaert+Thsz Reg 4	100-249

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

* Sectoren gezondheidszorg en openbaar bestuur

4.4 Economische structuur van Roosendaal

Zorg, handel, dienstverlening en industrie grote werkverschaffers

De zorgsector is met 22 procent van de banen (8.792 banen) de grootste sector van Roosendaal (tabel 4.7). Daarnaast zorgen de handel (18%), de zakelijke dienstverlening (16%) en de industrie (12%) voor een groot deel van de werkgelegenheid in de gemeente Roosendaal. In absolute zin zijn er 1.017 banen meer dan in 2021. Vooral in de handel (-91 banen; -2%) nam de werkgelegenheid af. In zorg (+546 banen; +7%) en in de industrie (+231 banen; +5%) nam het aantal banen het sterkst toe. Ten opzichte van 2016 is de werkgelegenheid bij de overheid (-26%) en in de logistiek (-22%) sterk afgenomen. De werkgelegenheid in de zorg (+15%), bouw (+35%) en bij nutsbedrijven (+109%) nam in deze periode sterk toe.

Tabel 4.7 - Ontwikkeling werkgelegenheid Roosendaal, naar sector

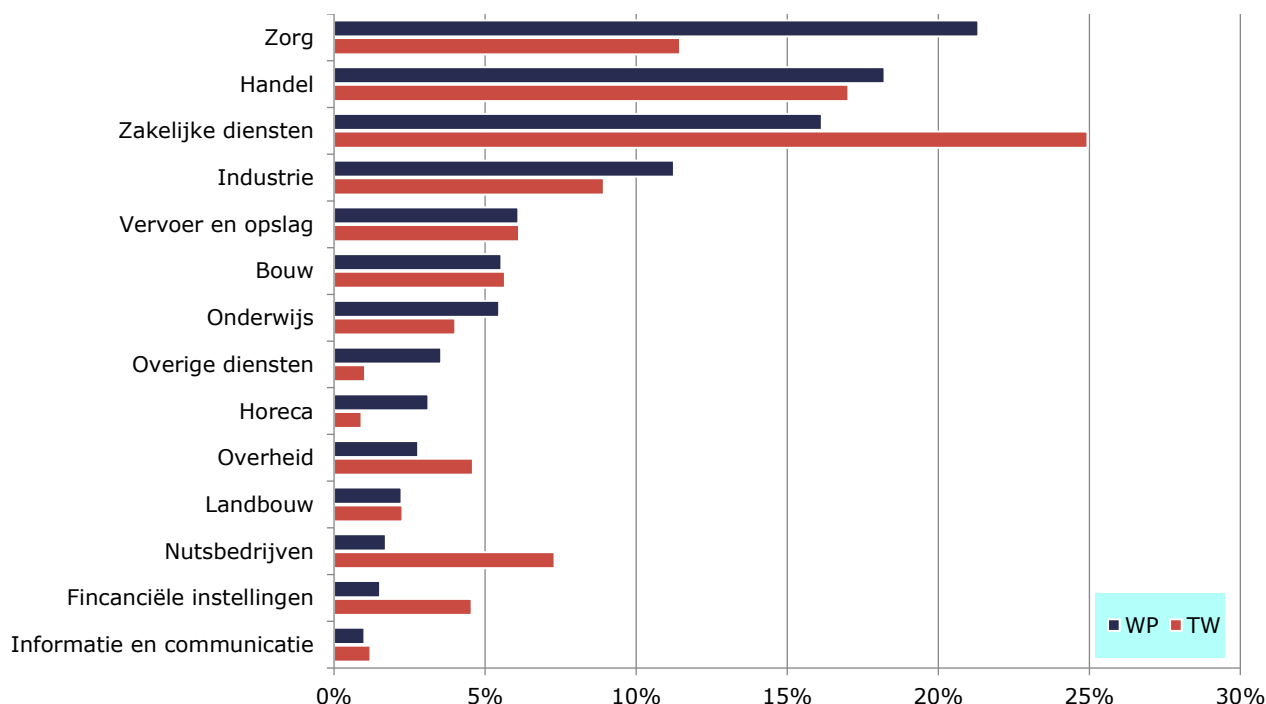
Sector	2022		Ontw. '16 - '22		Ontw. '21 - '22	
	Absoluut	%	%		%	
Landbouw	861	2%	2%		0%	
Industrie	4.582	12%	0%		5%	
Nutsbedrijven	677	2%	109%		2%	
Bouw	2.225	6%	35%		4%	
Handel	7.028	18%	6%		0%	
Vervoer en opslag	2.399	6%	-22%		2%	
Horeca	1.186	3%	-6%		-2%	
Informatie en communicatie	414	1%	-6%		7%	
Financiële instellingen	576	1%	5%		-2%	
Zakelijke dienstverlening	6.302	16%	4%		1%	
Overheid	1.135	3%	-26%		5%	
Onderwijs	2.148	5%	6%		2%	
Zorg	8.792	22%	15%		7%	
Overige diensten	1.351	3%	6%		-2%	
Totaal	39.676	100%	5%		3%	

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Zakelijke diensten leveren grootste bijdrage aan toegevoegde waarde

De zakelijke dienstverlening creëert in 2021 een kwart (25%) van de toegevoegde waarde in Roosendaal en zorgt voor 16 procent van de werkgelegenheid (figuur 4.9). Ook in 2020 was dit de belangrijkste sector. Daarna voegt de handel de meeste waarde toe aan de Roosendaalse economie. De zorg – met 21 procent van de werkgelegenheid de grootste werkverschaffer – zorgt voor 11 procent van de gecreëerde toegevoegde waarde. Zakelijke dienstverlening, financiële instellingen en nutsbedrijven creëren een relatief groot deel van de toegevoegde waarde in vergelijking met hun werkgelegenheidsaandeel.

Figuur 4.9 - Sectorale verdeling werkgelegenheid (WP) en toegevoegde waarde (TW) in Roosendaal (% , 2021)

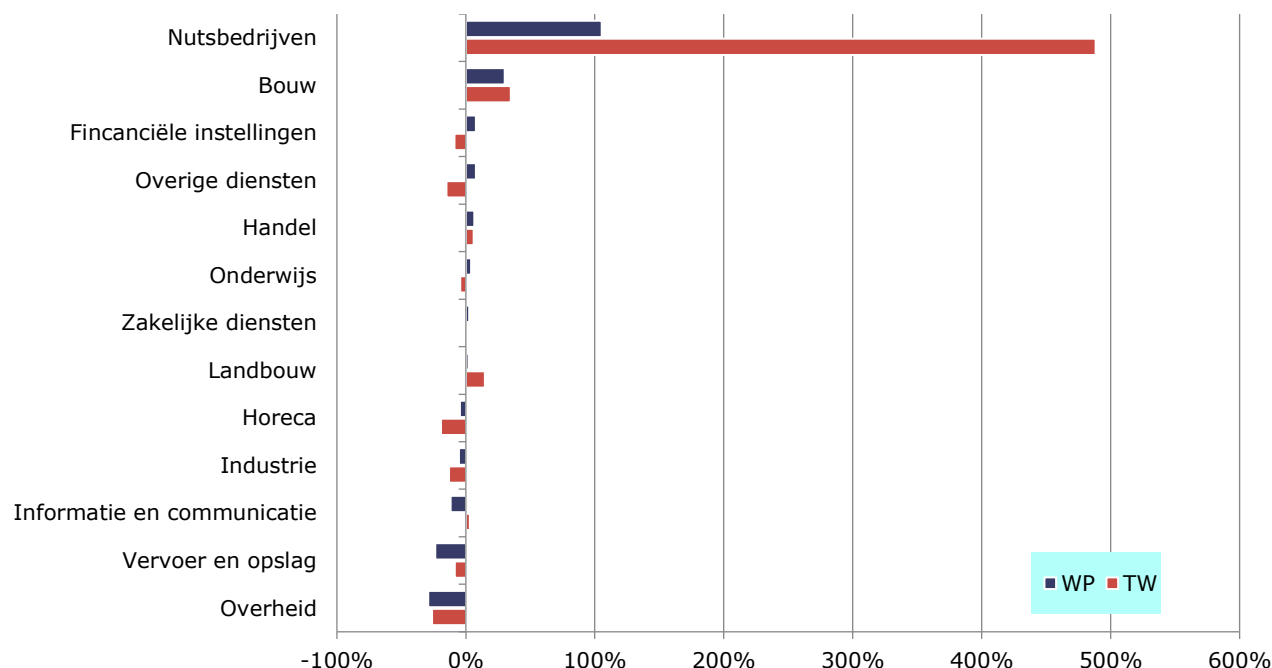

Bron: Vestigingenregister West-Brabant en LISA
N.B.: Toegevoegde waarde 2022 nog niet beschikbaar.

Afname werkgelegenheid en toegevoegde waarde industrie, sterke groei bouwsector

In Roosendaal zijn de zorgsector, handel, zakelijke dienstverlening en industrie de grootste werkverschaffers. Tussen 2016 en 2021 groeide vooral bij nutsbedrijven (+105%) en de bouw (+30%) de werkgelegenheid sterk. Daarbij steeg ook de toegevoegde waarde in deze sectoren. Bij nutsbedrijven, in de ICT-sector, de logistiek en de landbouw steeg de toegevoegde waarde meer dan het aantal arbeidsplaatsen. Per baan wordt in deze sectoren dus meer toegevoegde waarde gecreëerd dan in 2016. In de horeca, bij financiële instellingen en in de ‘overige dienstverlening’ wordt in 2021 juist minder waarde per baan gecreëerd.

Figuur 4.10 - Ontwikkeling werkgelegenheid (WP) en toegevoegde waarde (TW) in Bergen op Zoom naar sector (in %, 2016-2021)

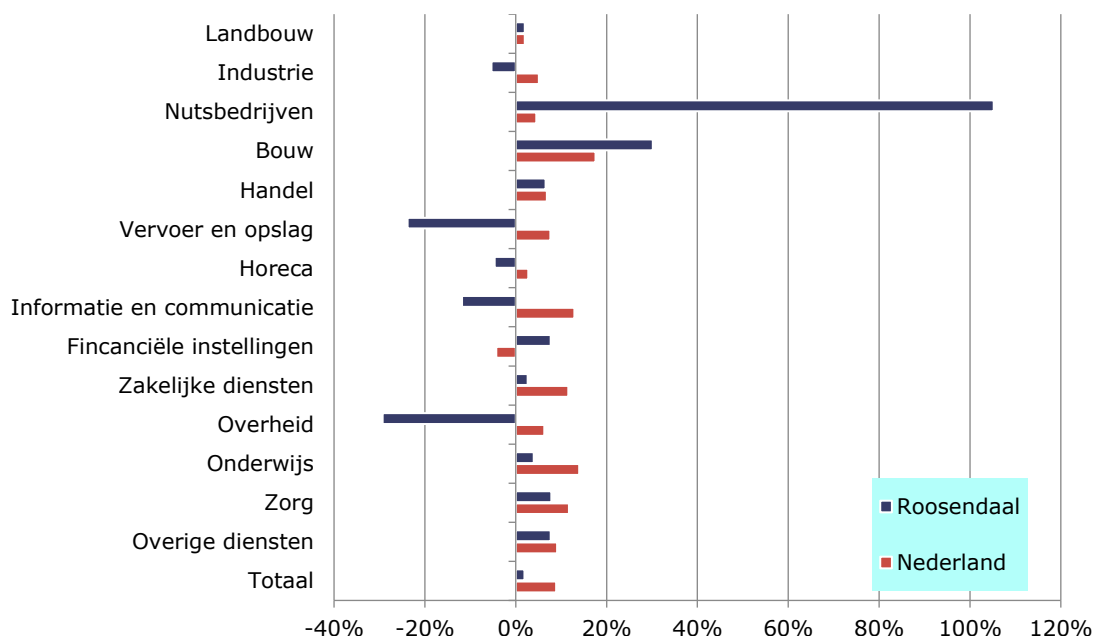

Bron: werkgelegenheidsregister West-Brabant en LISA
N.B.: Toegevoegde waarde 2022 nog niet beschikbaar.

Sterke banenkrimp overheidssector, sterke groei bij nutsbedrijven

Tussen 2016 en 2021 nam het aantal banen bij nutsbedrijven in Roosendaal sneller toe dan in Nederland gemiddeld (figuur 4.11). Ook de werkgelegenheidsontwikkeling in de bouw en bij financiële instellingen is in Roosendaal positiever dan in Nederland gemiddeld. De overheid in Roosendaal is behoorlijk gekrompen, waar er landelijk juist banen bij kwamen. Hetzelfde geldt voor de logistiek en de ICT-sector. De daling in Roosendaal bij de overheid komt voornamelijk door het vertrek van de Belastingdienst uit Roosendaal.

Figuur 4.11 - Procentuele ontwikkeling werkgelegenheid, Roosendaal vergeleken met Nederland (2016-2021)

Bron: LISA

Opnieuw toename aantal zzp'ers in Roosendaal

In totaal zijn er 5.569 zzp'ers (zelfstandige ondernemers met exact één fulltime werkzaam persoon en geen andere werkzame personen) in Roosendaal: een toename van 6 procent ten opzichte van 2021 en 47 procent ten opzichte van 2016. Sinds 2016 kwamen er veel zzp'ers bij in de handel, bouw, zakelijke dienstverlening en zorg. In geen enkele sector is het aantal zzp'ers afgenomen.

Tabel 4.8 - Procentuele verdeling en ontwikkeling zzp'ers per sector, Roosendaal

Sector	2022		Ontw. '16 - '22	Ontw. '21 - '22
	Absoluut	%	%	%
Landbouw	104	2%	16%	4%
Industrie	233	4%	54%	10%
Nutsbedrijven	3	0%	0%	-25%
Bouw	782	14%	71%	7%
Handel	885	16%	64%	2%
Vervoer en opslag	199	4%	116%	15%
Horeca	136	2%	113%	10%
Informatie en communicatie	220	4%	7%	1%
Financiële instellingen	27	0%	0%	-4%
Zakelijke diensten	1.317	24%	29%	7%
Overheid	1	0%	-	-
Onderwijs	342	6%	45%	3%
Zorg	684	12%	63%	12%
Overige diensten	636	11%	30%	2%
Totaal	5.569	100%	47%	6%

Bron: vestigingenregister West-Brabant en LISA

In de ICT-sector (56%), 'overige dienstverlening' (45%) en in de bouwsector (34%) is het aandeel zzp'ers het grootst (tabel 4.9). De zakelijke dienstverlening (24% van totaal aantal zzp'ers in Roosendaal), handel (16%) en bouw (14%) hebben in absolute zin de meeste zzp'ers. In vergelijking met de referentiegemeenten en het Nederlandse gemiddelde is het aandeel van zzp'ers in de ICT-sector groot. In de zakelijke dienstverlening is het aandeel zzp'ers in Roosendaal relatief klein.

Tabel 4.9 - Aandeel zzp'ers in totale werkgelegenheid per sector, Roosendaal vergeleken (2021)

Sector	Roosendaal	D6-regio	Referentie	Nederland
Landbouw	12%	14%	13%	16%
Industrie	5%	5%	3%	5%
Nutsbedrijven	1%	1%	2%	2%
Bouw	34%	39%	30%	31%
Handel	12%	13%	9%	10%
Vervoer en opslag	7%	7%	5%	8%
Horeca	10%	9%	7%	6%
Informatie en communicatie	56%	37%	23%	24%
Financiële instellingen	5%	8%	5%	4%
Zakelijke diensten	20%	29%	23%	27%
Overheid	0%	0%	0%	0%
Onderwijs	16%	17%	10%	12%
Zorg	7%	10%	8%	10%
Overige diensten	45%	51%	39%	40%
Totaal	14%	16%	12%	14%

Bron: vestigingenregister West-Brabant en LISA

Sectoren uitgelicht

5 Sectoren uitgelicht

Dit hoofdstuk gaat over de economische ontwikkeling van enkele gemeentelijke speerpuntsectoren. Na de zorgsector komen de groot- en detailhandel, industrie, logistiek en recreatie en toerisme aan bod.

Highlights:

- Er werken 8.792 mensen bij 916 bedrijven in 2022 in de zorgsector in de gemeente Roosendaal.
- Ten opzichte van 2016 is het aantal vestigingen met 34 procent toegenomen en het aantal banen met 15 procent.
- Er zijn 7.028 banen in de groot- en detailhandel bij 1.462 bedrijven. Zowel het aantal banen als het aantal bedrijven is in vergelijking met 2016 toegenomen, maar het aantal vestigingen stijgt harder dan het aantal banen. Het aantal vestigingen en banen is vergelijkbaar met 2021.
- Het aantal verkooppunten is sinds 2016 in Roosendaal geleidelijk afgenomen. Ook het aantal winkelmeters daalde licht de afgelopen jaren. Gedeeltelijk heeft dit te maken met de transformatie van leegstaande winkelmeters.
- Het leegstaande winkelvloeroppervlak is in 2023 met 3 procent afgenomen ten opzichte van 2022.
- In 2022 werken 4.582 personen bij 347 vestigingen in de Roosendaalse industriesector. Het aantal banen is vergelijkbaar met 2016. Het aantal vestigingen stijgt.
- Het aantal banen in de logistiek in Roosendaal nam sterk af in 2017. Sindsdien is er een licht dalende trend te zien in het aantal logistieke banen. In 2022 werken 2.399 personen bij 287 bedrijven in de Roosendaalse logistiek. Het aantal vestigingen neemt de laatste jaren toe. Sinds 2016 is het aantal vestigingen met 63 procent gegroeid.
- In 2022 zijn er 1.652 banen in recreatie en toerisme bij 504 bedrijfsvestigingen in Roosendaal. Het aantal banen is minder dan in 2016. Ook na werkgelegenheidsgroei in 2019 is het aantal banen opnieuw gedaald. Het aantal vestigingen is ten opzichte van 2016 gestegen en bleef sinds 2019 redelijk stabiel.

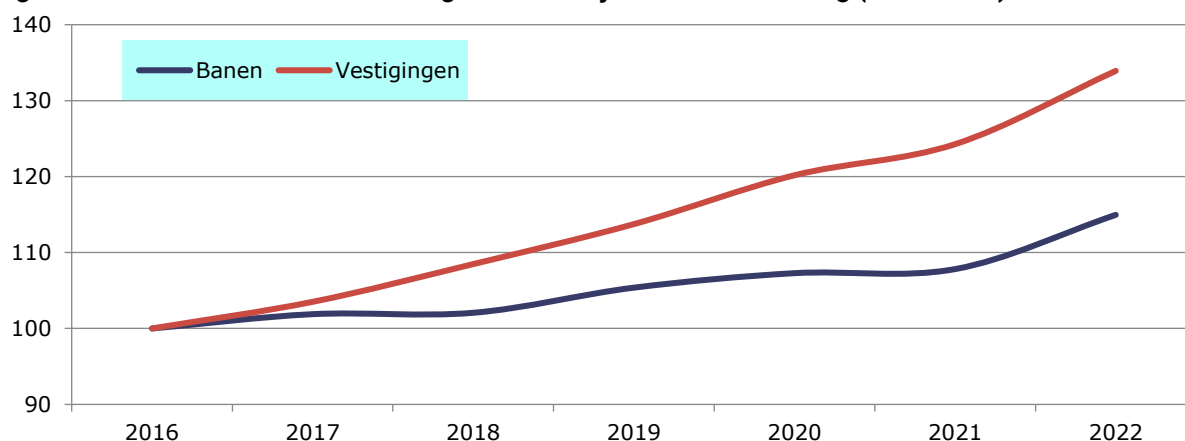
5.1 Zorg en welzijn

Bedrijfsgrootte zorginstellingen blijft afnemen

In 2022 is de werkgelegenheid in de zorgsector ten opzichte van 2021 gegroeid met 546 banen (+7%) (figuur 5.1). Er zijn per saldo 66 bedrijven bijgekomen (+8%).

In totaal werkten in 2022 8.792 mensen bij 916 bedrijven in de zorgsector in Roosendaal. De zorgsector is goed voor 22 procent van de arbeidsplaatsen en 12 procent van de bedrijven in Roosendaal. Slechts 0,1 procent van het totale aantal arbeidsplaatsen in de zorg en welzijn is ingevuld door uitzendkrachten.

Figuur 5.1 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal bedrijven en banen in zorg (2016-2022)

Bron: vestigingenregister West-Brabant

In tabel 5.1 is de samenstelling en de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de zorg weergegeven. In Roosendaal vertegenwoordigen de gezondheidszorg, verpleging en maatschappelijke dienstverlening elk ongeveer een derde van de werkgelegenheid in de zorg. Tussen 2016 en 2022 steeg het aantal banen in elk van deze drie sectoren. Ook het laatste jaar is dit het geval. In de verpleging met overnachting kwamen er het afgelopen jaar het meeste banen bij.

Tabel 5.1 - Ontwikkeling aantal banen in de drie grootste categorieën in de zorg

Categorie	2022		ontw. '16- '22 Absoluut	ontw. '21- '22 Absoluut
	Absoluut	%		
Gezondheidszorg	3.029	34%	84	120
Verpleging verzorging en begeleiding met overnachting	2.932	33%	379	242
Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	2.831	32%	135	184
Totaal	8.792	100%	598	546

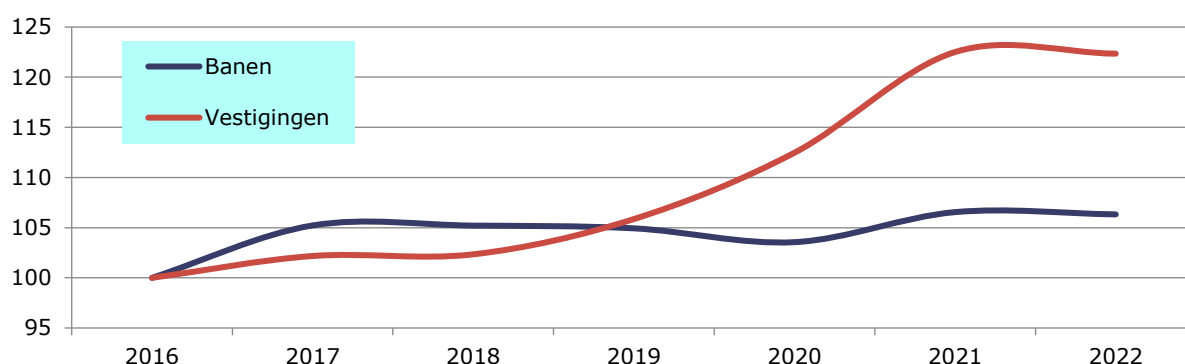
Bron: vestigingenregister West-Brabant

5.2 Groot- en detailhandel

Ruim 7.000 banen in handelssector

In 2022 zijn in Roosendaal 7.028 personen werkzaam in de groot- en detailhandel. Dat is vergelijkbaar met een jaar eerder (figuur 5.2). In vergelijking met 2016 nam de werkgelegenheid 6 procent toe. Ruim 3 procent van de totale werkgelegenheid in de groot- en detailhandel is ingevuld door uitzendkrachten. In 2022 zijn er 1.462 bedrijven in de handelssector. Dit zijn er 267 meer dan in 2016 (+22%) De handelssector zorgt in Roosendaal voor 18 procent van de werkgelegenheid en 19 procent van alle bedrijfsvestigingen.

Figuur 5.2 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal bedrijven en banen in groot- en detailhandel (2016-2022)

Bron: vestigingenregister West-Brabant

Ruim de helft van de totale werkgelegenheid in de handelssector in Roosendaal is in 2022 afkomstig uit de detailhandel (58%) (tabel 5.2). Het aantal banen bleef over de hele breedte in vergelijking met 2021 nagenoeg gelijk. Het aantal banen in de detailhandel nam sinds 2016 met een derde (36%) toe. In handel in & reparatie van auto's was de groei 21 procent.

Tabel 5.2 - Ontwikkeling aantal banen in de drie grootste categorieën in de handel, Roosendaal

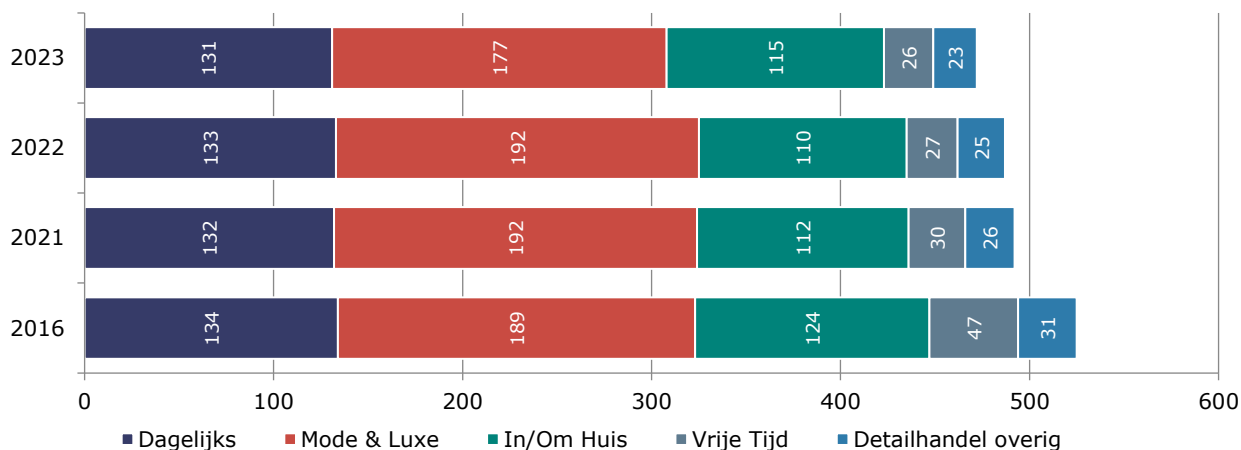
Categorie	2022		ontw. '16- '22 Absoluut	ontw. '21- '22 Absoluut
	Absoluut	%		
Handel in en reparaties van auto's e.d.	225	15%	39	3
Groothandel en handelsbemiddeling	387	26%	3	2
Detailhandel	850	58%	225	-7
Totaal	1.462	100%	267	-2

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Afname winkels en winkelmeters

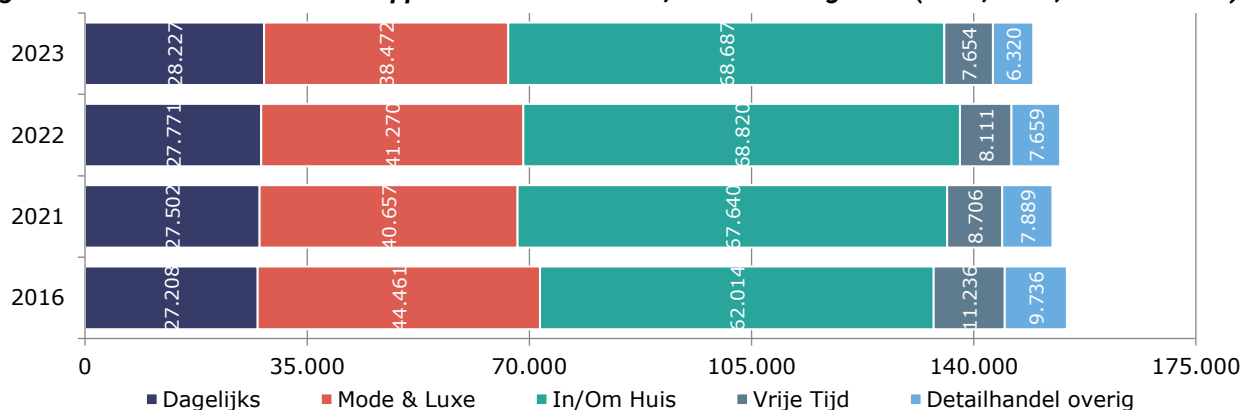
Tussen 2016 en 2023 (januari) is het aantal verkooppunten exclusief leegstand in Roosendaal afgenomen van 525 naar 472 (-12%) (figuur 5.3). De totale winkelvloeroppervlakte nam in dezelfde periode af met 5.295 m² (-3%) (figuur 5.4). De afname in winkels is clusterbreed, maar het sterkste in de clusters 'vrije tijd' (-45%) en 'overige detailhandel' (-26%). Deze clusters kennen ook in winkelvloeroppervlakte een sterke afname.

Figuur 5.3 - Aantal winkels in Roosendaal, exclusief leegstand (2016, 2021, 2022 en 2023)

Bron: Locatus (peildatum: januari)

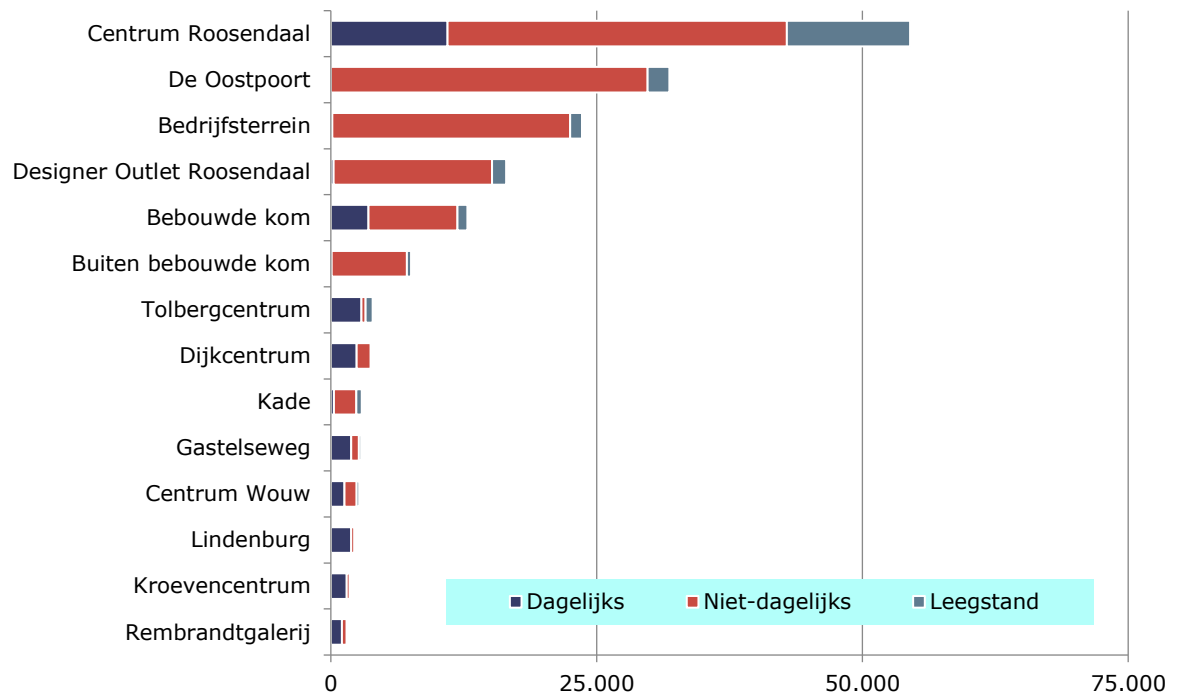
Figuur 5.4 - Aantal m² winkelvloeroppervlak in Roosendaal, exclusief leegstand (2016, 2021, 2022 en 2023)

Bron: Locatus (peildatum: januari)

Het centrum van Roosendaal beschikt over het grootste deel van het totale winkelvloeroppervlak: bijna 43.000 m² is in gebruik (figuur 5.5). Daarnaast heeft het centrum met 15 procent (2022: 20%) het hoogste leegstandspercentage⁹ van de winkelgebieden in de gemeente. Het relatief hoge leegstandspercentage in het centrum van de stad is een ontwikkeling waar veel middelgrote steden mee te maken hebben. Na het centrum is het grootste winkelvloeroppervlak in De Oostpoort, op bedrijfsterreinen en bij Designer Outlet Roosendaal te vinden. Het gaat hier met name om ‘niet-dagelijkse’ winkels. Buiten het centrum zijn de meeste ‘dagelijkse winkels’ in het Tolbergcentrum, Dijkcentrum en ‘de rest van de bebouwde kom’ te vinden.

Figuur 5.5 - Aantal m² winkelvloeroppervlak in Roosendaal per winkelgebied (2023)

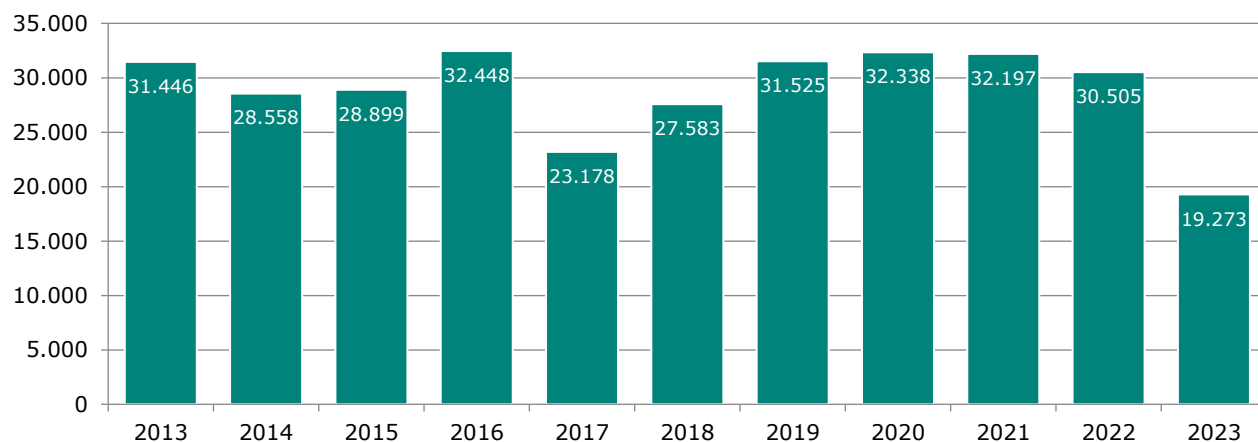
Bron: Locatus (peildatum: januari)

⁹ Leegstand detailhandel is het aandeel leegstaande winkelvloeroppervlakte detailhandel ten opzichte van de totale winkelvloeroppervlakte detailhandel incl. leegstand (berekend met correctiefactor Locatus).

Lichte daling leegstaande winkelmeters

In figuur 5.6 is de ontwikkeling van de hoeveelheid leegstaande winkelvloeroppervlakte weergegeven. In 2022 zijn veel leegstaande winkels uit de markt gehaald om op korte termijn woningen te worden.¹⁰ Daarom staat in 2023 58 procent minder winkelvloeroppervlak leeg dan in 2022. Het totale leegstandpercentage bedraagt 8 procent in 2023 (2022: 12%).

Figuur 5.6 - Aantal m² leegstaand winkelvloeroppervlak in Roosendaal (2013-2023)

Bron: Locatus (peildatum: januari)

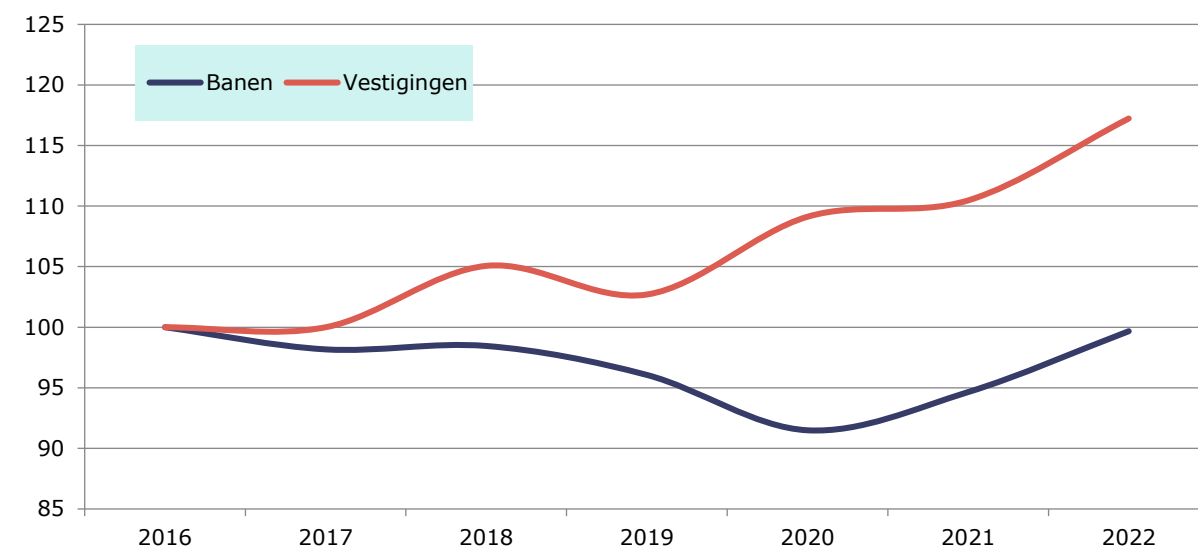
¹⁰ <https://roosendaal.nl/nieuws/roosendaalse-aanpak-tegen-winkelleegstand-succesvol>

5.3 Industrie

Lichte banengroei in de industriesector

Het aantal banen in de industriesector is de afgelopen jaren licht afgenomen, vooral door krimp in 2020 (figuur 5.7). Het aantal banen is gelijk aan 2016. Er zijn nu 4.582 mensen werkzaam in de Roosendaalse industrie, dat zijn er 231 meer dan een jaar eerder. Het aantal industrievestigingen steeg van 327 in 2021 naar 347 in 2022 (+6%). Sinds 2016 steeg het aantal industrievestigingen met 17 procent. De industriesector is goed voor 12 procent van de werkgelegenheid in Roosendaal en 5 procent van het aantal vestigingen. In deze sector zijn 472 uitzendkrachten werkzaam: dit is 10 procent van alle arbeidsplaatsen in de industrie.

Figuur 5.7 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal bedrijven en banen in industrie (2016-2022)

Bron: vestigingenregister West-Brabant

Een kwart van de banen in de industrie van Roosendaal is gerelateerd aan ‘de vervaardiging van overige goederen’ (tabel 5.3). Daarna zijn in de vervaardiging van voedingsmiddelen (20%) en de vervaardiging van metaalproducten (17%) de meeste banen te vinden (beide 17%). In de grootste categorie ‘de vervaardiging van overige goederen’ nam de werkgelegenheid sinds 2016 met 12 procent af. De vervaardiging van voedingsmiddelen (+31% banen) en metaalproducten (+15%) groeiden sinds 2016. Ook in vergelijking tot 2021 kromp de werkgelegenheid in de grootste categorie (-3%) en groeiden ‘nummer 2 en 3’ met 11 tot 16 procent.

Tabel 5.3 - Ontwikkeling aantal banen in de vijf grootste industriesectoren, Roosendaal

Categorie	2022		ontw. '16- '22	
	Absoluut	%	Absoluut	ontw. '21- '22
Vervaardiging van overige goederen	1.151	25%	-162	-34
Vervaardiging van voedingsmiddelen	895	20%	210	91
Vervaardiging van prod. van metaal (geen machines en app.)	801	17%	105	108
Vervaardiging van overige machines en apparaten	546	12%	64	0
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	361	8%	-31	50
Overig	828	18%	-201	16
Totaal	4.582	100%	-15	231

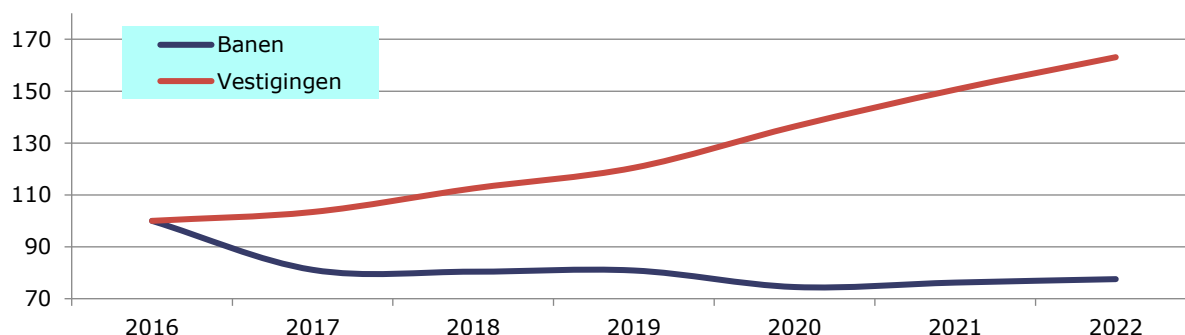
Bron: vestigingenregister West-Brabant

5.4 Logistiek

Sterke stijging aantal logistieke vestigingen

De Roosendaalse logistieksector kromp sterk in 2017 en in mindere mate in 2020. De laatste twee jaar herstelt de sector licht. In 2022 werken 2.399 mensen bij 287 logistieke bedrijven. De sector is goed voor 6 procent van de werkgelegenheid en 4 procent van de vestigingen in de gemeente. De werkgelegenheid is met een vijfde (22%) afgenomen sinds 2016. In vergelijking met 2021 nam het aantal banen met 2 procent toe. Het aantal vestigingen neemt sinds 2016 elk jaar toe. Over de gehele periode is de vestigingenpopulatie met 63 procent gestegen en ten opzichte van 2021 met 8 procent. In de sector zijn 106 uitzendkrachten werkzaam: 4,4 procent van het totale aantal banen in de logistiek.

Figuur 5.8 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal bedrijven en banen in logistiek (2016-2022)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

In tabel 5.4 is de samenstelling en de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de logistiek weergegeven. De helft van de werkgelegenheid in de logistiek zit in het wegvervoer (51%). De aan logistiek gerelateerde opslag en dienstverlening zorgt voor 32 procent van de logistiekbanen. Ten opzichte van 2021 is de werkgelegenheid in de branche ‘vervoer per spoor’ met 29 banen (-9%) afgenomen. In de logistieke dienstverlening kwamen er 50 banen bij(+7%). In vergelijking met 2016 zijn er vooral in de postsector veel banen verdwenen (-84%).

Tabel 5.4 - Ontwikkeling aantal banen in logistiek, Roosendaal

Categorie	2022		ontw. '16- '22	
	Absoluut	%	Absoluut	ontw. '21- '22
Vervoer over spoor	308	13%	-72	-29
Vervoer over weg	1.218	51%	-75	4
Vervoer over water	9	0%	-3	-4
Vervoer door de lucht	0	0%	-1	0
Opslag en dienstverlening t.b.v. vervoer	757	32%	7	50
Post & koeriers	107	4%	-551	20
Totaal	2.399	100%	-695	41

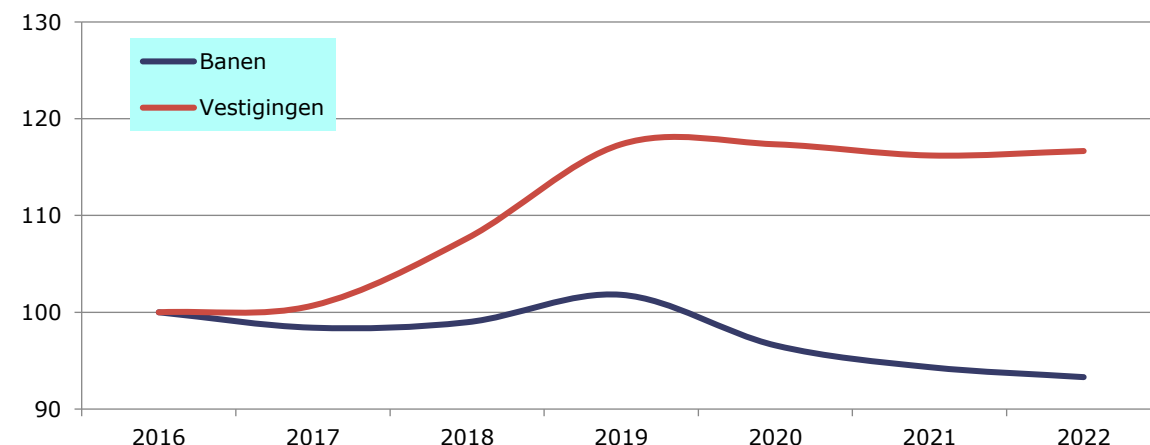
Bron: Vestigingenregister West-Brabant

5.5 Recreatie en toerisme

Herstel aantal vestigingen in toeristische sector, daling aantal banen

In 2022 zijn er in de recreatie- en toerismesector¹¹ 1.652 personen werkzaam bij 504 bedrijven. Sinds 2016 is de werkgelegenheid in de sector met 7 procent afgenomen. In de meeste van de afgelopen jaren was er krimp. In 2022 zijn er 19 banen minder dan in 2021 (-1%). Het aantal vestigingen nam vanaf 2016 met 17 procent toe. Het laatste jaar is het aantal vestigingen stabiel. De samenstelling van de bedrijvenpopulatie veranderde wel. Zo zijn er meer bedrijven in de logiesverstrekking dan een jaar eerder en minder bedrijven in de sportsector.

Figuur 5.9 - Geïndexeerde ontwikkeling aantal bedrijven en banen in R&T (2016-2022)

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

¹¹ Voor de recreatie- en toerismesector zijn de statistieken van het aantal werkzame personen (banen) en aantal vestigingen (bedrijven) bepaald op basis van de door de LISA stichting ontwikkelde rapportagetool. Met deze tool kunnen we met behulp van wegingsfactoren enkele statistieken van de recreatie en toerisme sector inzichtelijk gemaakt worden: <https://www.lisa.nl/data/gratis-data-recreatie-toerisme/gegevens-recreatie-toerisme>.

In tabel 5.5 is de ontwikkeling van het aantal banen binnen de recreatie- en toerismesector weergegeven. Bijna twee derde (62%) van de werkgelegenheid in deze sector zit in de horeca. In 2002 zijn er in de horeca 27 banen verdwenen (-3%) in vergelijking met een jaar eerder. Sinds 2016 nam het aantal horecabanen in de sector met 111 (-10%) af. Ook in de aan toerisme gerelateerde handel, transport en watersport zijn minder banen dan in 2016. Het aantal banen in de cultuursector nam met een 30 procent toe.

Tabel 5.5 - Ontwikkeling aantal banen in recreatie en toerisme, Roosendaal

Categorie	2022		ontw. '16- '22	
	Absoluut	%	Absoluut	ontw. '21- '22 Absoluut
Detailhandel / groothandel	71	4%	-14	3
Logiesverstrekking	105	6%	10	2
Horeca (R&T)	1.017	62%	-111	-29
Vervoer	103	6%	-29	4
Cultuur, recreatie en amusement	156	9%	36	5
Sport	79	5%	-15	3
Overig R&T	113	7%	7	-5
Watersport	9	1%	-2	0
Totaal	1.652	100%	-119	-18

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Functioneren bedrijventerreinen en winkelgebieden

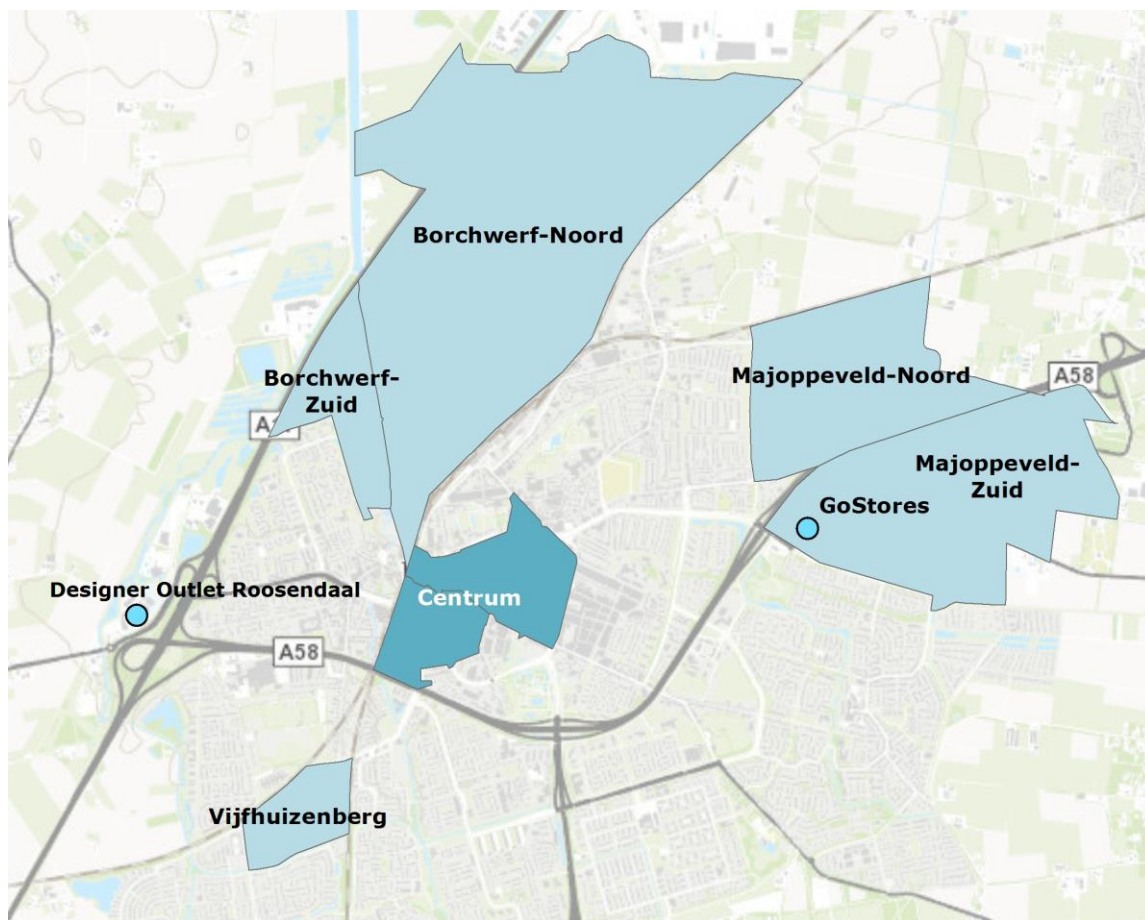
6 Functioneren bedrijventerreinen en winkelgebieden

In dit hoofdstuk wordt ingezoomd op de economische ontwikkeling van de bedrijventerreinen en het centrum van Roosendaal (zie figuur 6.1). Hierbij gaat het vooral over het aantal bedrijven, het aantal banen en de gecreëerde toegevoegde waarde.

Highlights:

- Veertien procent van de 7.523 bedrijven in Roosendaal is gevestigd op een bedrijventerrein. Ruim de helft hiervan zit op Borchwerf-Noord of Majoppeveld-Zuid.
- In het centrum van Roosendaal zitten 797 bedrijven. Dit is 21 procent meer dan in 2016. De detailhandelssector en zakelijke dienstverlening vertegenwoordigen beide meer dan 20 procent van de bedrijven in het centrum.
- De bedrijven op bedrijventerreinen zorgen samen voor 42 procent van de 39.676 banen in Roosendaal. Driekwart van deze werkgelegenheid is afkomstig van Borchwerf-Noord en Majoppeveld-Zuid. Vooral de werkgelegenheid op Borchwerf II (zowel Roosendaal als Halderberge) steeg de afgelopen jaren sterk. Ook nam de werkgelegenheid flink toe op Borchwerf-West, Majoppeveld Noord en Spellestraat.
- Er zijn 3.282 mensen werkzaam in het centrum van Roosendaal. Twee procent meer dan in 2021 en 8 procent minder dan in 2016.
- Ongeveer de helft van de toegevoegde waarde in de gemeente wordt gecreëerd door bedrijven op bedrijventerreinen. De toegevoegde waarde is in 2021 (meest recente peiljaar) 7 procent meer dan in 2020. Ook Borchwerf-Noord, het bedrijventerrein dat de meeste waarde toegevoegd, kende een stijging van 7 procent.
- De gecreëerde toegevoegde waarde van bedrijven in het centrum is in 2021 met 3 procent gedaald. ICT kende relatief gezien de sterkste stijging, bij de financiële instellingen was de relatieve daling het grootst.
- De toegevoegde waarde van GoStores steeg behoorlijk tussen 2016 en 2021 (+20%), maar in het laatste jaar was er een daling van 4 procent. Bij Designer Outlet Roosendaal steeg de toegevoegde waarde met 15 procent ten opzichte van 2020.

Figuur 6.1 - Bedrijventerreinen en winkelgebieden Roosendaal

Bron: IBIS en gemeente Roosendaal

6.1 Ruimtelijke spreiding van bedrijven

In 2022 zijn er in totaal 7.523 bedrijven in Roosendaal. Hiervan is 14 procent op een bedrijventerrein te vinden (exclusief Borchwerf II – Halderberge). Binnen de gemeente beschikken Borchwerf-Noord en Majoppeveld-Zuid¹² gezamenlijk over ruim de helft van alle op een bedrijventerrein gevestigde bedrijven (tabel 6.1). Tussen 2016 en 2022 is het aantal bedrijven op bedrijventerreinen met 21 procent toegenomen. In vergelijking met 2022 is er in totaal nauwelijks ontwikkeling. Wel zijn er verschillen per bedrijventerrein. Zo kwamen er op Majoppeveld Noord III vier bedrijven bij (+11%) en verdwenen er op Majoppeveld-Zuid zeven bedrijven (-4%).

Tabel 6.1 - Ontwikkeling bedrijven per bedrijventerrein (2016-2022)

Bedrijventerrein	2016	2021	2022		ontw. '16- '22	ontw. '21- '22
	Absoluut	Absoluut	Absoluut	%	%	%
Borchwerf II (Roosendaal)*	27	36	36	3%	33%	0%
Borchwerf-Noord	317	375	372	36%	17%	-1%
Borchwerf-West	97	130	138	13%	42%	6%
De Wijper	12	16	15	1%	25%	-6%
Majoppeveld Noord	110	134	129	12%	17%	-4%
Majoppeveld Noord III	40	36	40	4%	0%	11%
Majoppeveld-Zuid*	157	199	192	18%	22%	-4%
Spellestraat	12	15	16	2%	33%	7%
Vijfhuizenberg	99	121	123	12%	24%	2%
Borchwerf II (Halderberge)*	135	198	175	-	30%	-12%
Totaal (excl. B II - Halderberge)	862	1.042	1.041	100%	21%	0%

Bron: IBIS, Vestigingenregister West-Brabant

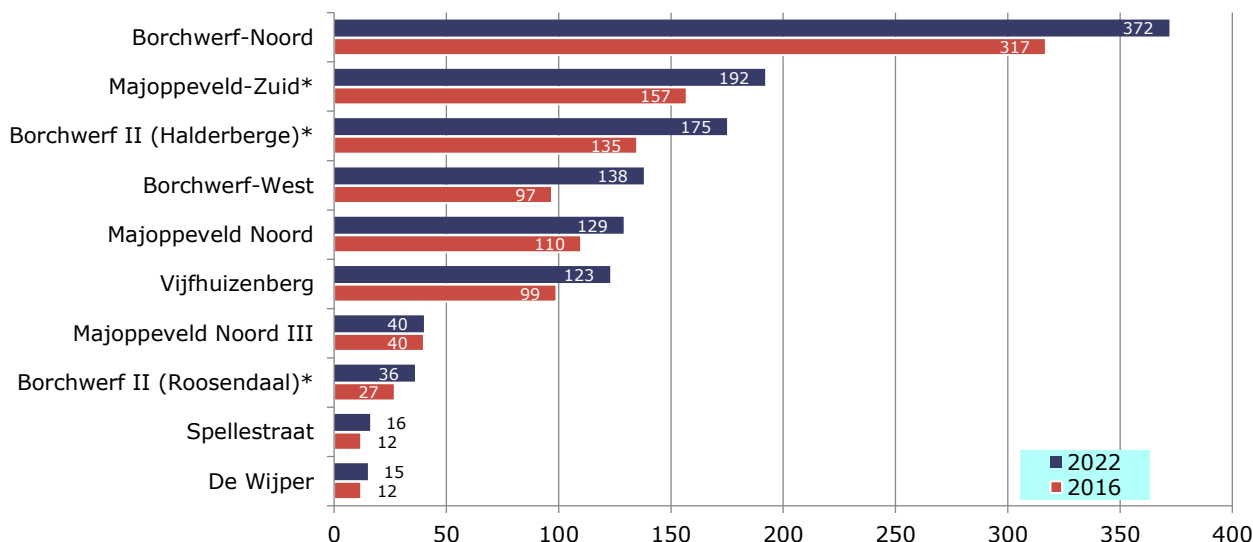
N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

N.B.: Percentages zijn berekend over het totaal excl. Borchwerf II – Halderberge.

¹² Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

Tussen 2016 en 2022 is met name het aantal bedrijven op Borchwerf-West en Borchwerf II (zowel Roosendaal als Halderberge) gegroeid (figuur 6.2). Geen enkel bedrijventerrein kende in deze periode een afname van bedrijven.

Figuur 6.2 - Ontwikkeling bedrijven bedrijventerreinen Roosendaal (2016 en 2022)

Bron: IBIS, Vestigingenregister West-Brabant

N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

Detailhandel en zakelijke dienstverlening sterk vertegenwoordigd in centrum Roosendaal

Het centrum van Roosendaal kenmerkt zich door detailhandel (22% van de bedrijven), zakelijke dienstverlening (21%) en horeca (10%) (tabel 6.2). Het aantal bedrijven is in de periode 2021-2022 met 4 procent gegroeid naar 797 bedrijven. Ten opzichte van 2016 nam het aantal bedrijven in het centrum met 21 procent toe. Sinds 2016 kwamen er in het centrum 46 vestigingen in de bouw (+159%) en 32 vestigingen in de zakelijke dienstverlening bij (+24%).

Tabel 6.2 - Ontwikkeling bedrijven centrum Roosendaal (2016-2022)

Sector	2016 Abs.	2021 Abs.	2022 Abs.	%	ontw. '16 - '22 %	ontw. '21 - '22 %
Bouw	29	62	75	9%	159%	21%
Financiële instellingen	9	13	12	2%	33%	-8%
Handel	218	201	209	26%	-4%	4%
waarvan detailhandel	186	170	173	22%	-7%	2%
Horeca	66	79	77	10%	17%	-3%
Industrie	12	20	24	3%	100%	20%
Informatie en communicatie	21	27	26	3%	24%	-4%
Landbouw	3	4	4	1%	33%	0%
Onderwijs	21	29	29	4%	38%	0%
Overheid	6	2	2	0%	-67%	0%
Overige diensten	82	103	100	13%	22%	-3%
Vervoer en opslag	10	18	21	3%	110%	17%
Zakelijke dienstverlening	136	161	168	21%	24%	4%
Zorg	48	49	50	6%	4%	2%
Overig	0	1	0	0%	-	-
Totaal	661	769	797	100%	21%	4%

Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Stijging van drie bedrijven bij Designer Outlet Roosendaal

Bij GoStores zijn 22 vestigingen in 2022, net zoveel als in 2021 en 2020. Bij Designer Outlet Roosendaal daalde het aantal vestigingen van 57 naar 55.

6.2 Bedrijventerreinen en winkelgebieden

Veel werkgelegenheid op bedrijventerreinen

In 2022 zijn er 39.676 banen in Roosendaal. De bedrijven op de bedrijventerreinen (exclusief bedrijven op Borchwerf II – Halderberge) zijn verantwoordelijk voor 16.744 banen (tabel 6.3). Dat is 42 procent van de werkgelegenheid in Roosendaal. In 2022 is het aantal banen met één procent toegenomen in vergelijking met 2021. Op Majoppeveld-Noord (-5%) en Majoppeveld-Zuid (-4%) waren er dalingen. In vergelijking met 2016 is de werkgelegenheid op bedrijventerreinen nagenoeg gelijk gebleven. Wanneer we ook het Halderbergse deel van Borchwerf II meenemen in de analyse, groeide de werkgelegenheid op de Roosendaalse bedrijventerreinen met 8 procent sinds 2016.

Tabel 6.3 - Ontwikkeling werkgelegenheid bedrijventerreinen Roosendaal (2016-2022)

Bedrijventerrein	2016 Abs.	2021 Abs.	2022 Abs.	%	ontw. '16 - '22 %	ontw. '21 - '22 %
Borchwerf II (Roosendaal)*	307	329	359	2%	17%	9%
Borchwerf-Noord	10.833	10.077	10.326	62%	-5%	2%
Borchwerf-West	801	925	970	6%	21%	5%
De Wijper	229	250	250	1%	9%	0%
Majoppeveld Noord	1.046	1.391	1.315	8%	26%	-5%
Majoppeveld Noord III	504	446	458	3%	-9%	3%
Majoppeveld-Zuid*	2.287	2.461	2.352	14%	3%	-4%
Spellestraat	84	97	99	1%	18%	2%
Vijfhuizenberg	676	654	669	4%	-1%	2%
Borchwerf II (Halderberge)*	3.117	3.230	3.370	-	8%	4%
Totaal (excl. Borchwerf II – Halderberge)	16.747	16.580	16.744	100%	0%	1%

Bron: IBIS, Vestigingenregister West-Brabant

N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld-Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

N.B.: Percentages zijn berekend over het totaal excl. Borchwerf II – Halderberge.

Aantal banen centrum gedaald

In 2022 zijn in het centrum van Roosendaal 3.282 personen werkzaam: een stijging van 2 procent ten opzichte van 2021 (tabel 6.4). In 2016 waren er nog 3.570 banen in het centrum, sindsdien is dit met 8 procent gedaald. In 2022 zorgen de detailhandel (28%), horeca (13%) en zakelijke dienstverlening (13%) voor het grootste deel van de banen. Sinds 2016 nam vooral het aantal banen af in het centrum bij de overheid (-300 banen; -59%) en de detailhandel (-160 banen; -15%). Bij de financiële instellingen kwamen er in deze periode 73 banen (+33%) bij. Het laatste jaar nam vooral het aantal banen in de logistieksector toe (+32 banen; +52%).

Tabel 6.4 - Aantal banen naar sector in het centrum van Roosendaal (2016-2022)

Sector	2016	2021	2022		ontw. '16- '22	ontw. '21- '22
	Abs.	Abs.	Abs.	%	%	%
Bouw	47	85	98	3%	109%	15%
Financiële instellingen	219	293	292	9%	33%	0%
Handel	1165	980	996	30%	-15%	2%
<i>waarvan detailhandel</i>	1094	924	934	28%	-15%	1%
Horeca	481	468	433	13%	-10%	-7%
Industrie	27	35	44	1%	63%	26%
Informatie en communicatie	50	87	85	3%	70%	-2%
Landbouw	3	4	4	0%	33%	0%
Onderwijs	68	77	82	2%	-	-
Overheid	510	189	210	6%	-59%	11%
Overige diensten	255	268	270	8%	6%	1%
Vervoer en opslag	65	61	93	3%	43%	52%
Zakelijke dienstverlening	437	451	440	13%	1%	-2%
Zorg	243	232	235	7%	-3%	1%
Overig	0	1	0	0%	-	-
Totaal	3.570	3.231	3.282	100%	-8%	2%

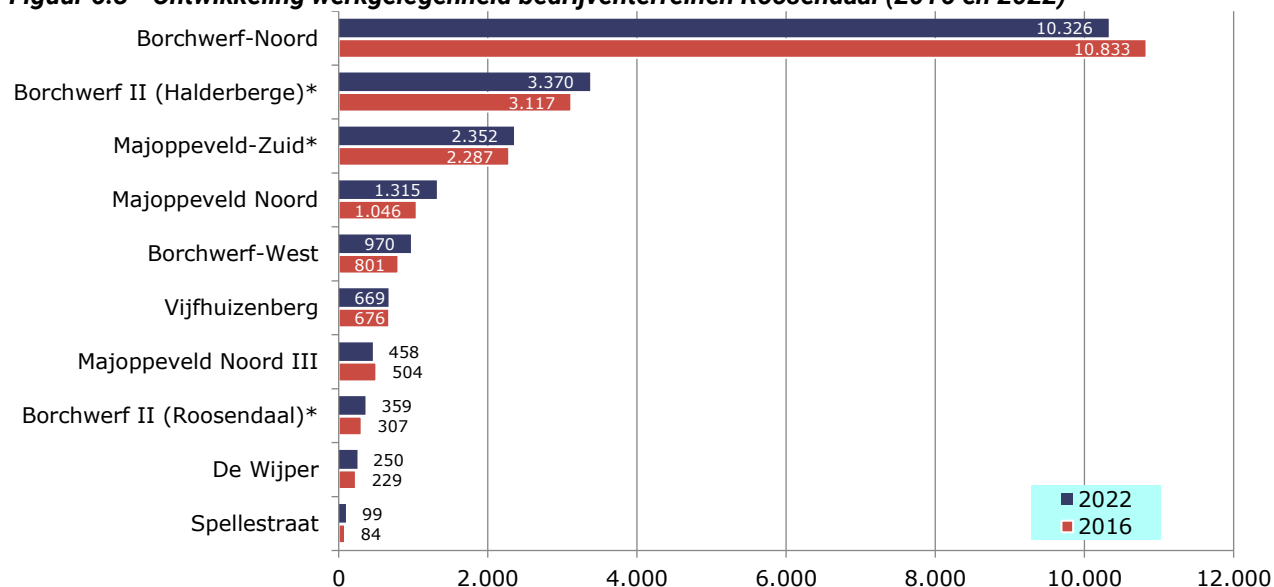
Bron: Vestigingenregister West-Brabant

Werkgelegenheid Designer Outlet Roosendaal stijgt

Het aantal banen bij GoStores daalde in de periode 2021-2022 van 260 naar 223. Bij Designer Outlet Roosendaal steeg het aantal werkenden van 381 naar 392.

In vergelijking met 2016 verdwenen er 507 banen op Borchwerf-Noord (-5%). Dit werd grotendeels gecompenseerd doordat de werkgelegenheid op Marjoppeveld Noord (+269 banen; +26%) en Borchwerf-West (+169 banen; +21%) sterk steeg.

Figuur 6.3 - Ontwikkeling werkgelegenheid bedrijventerreinen Roosendaal (2016 en 2022)

Bron: IBIS, Vestigingenregister West-Brabant

N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

Helft toegevoegde waarde Roosendaal gecreëerd op bedrijventerreinen

In 2021 bedraagt de gecreëerde toegevoegde waarde in Roosendaal 2,74 miljard euro. De bedrijventerreinen zijn belangrijk voor de Roosendaalse economie: de helft (49%) van de toegevoegde waarde wordt gecreëerd op bedrijventerreinen (tabel 6.5). In 2021 is er 7 procent meer waarde toegevoegd op de bedrijventerreinen dan een jaar eerder. Het beeld verschilt per bedrijventerrein: op Borchwerf-Noord – het bedrijventerrein waar de meeste toegevoegde waarde werd gecreëerd – nam de toegevoegde waarde met 7 procent toe. Majoppeveld Noord III is het enige bedrijventerrein dat minder waarde toevoegde dan een jaar eerder. In vergelijking met 2016 wordt er 12 procent meer waarde toegevoegd op bedrijventerreinen. De toegevoegde waarde steeg op bedrijventerreinen sneller dan in Roosendaal gemiddeld (+5%). Vooral op Majoppeveld Noord nam de toegevoegde waarde zeer sterk toe (+159%).

Tabel 6.5 - Toegevoegde waarde per bedrijventerrein in Roosendaal – x €1 miljoen (2016, 2020 en 2021)

Bedrijventerrein	2016 Abs.	2020 Abs.	2021 Abs.	%	ontw. '16- '21 %	ontw. '20- '21 %
Borchwerf II (Roosendaal)*	21	23	24	2%	14%	4%
Borchwerf II (Halderberge)*	193	236	263	-	36%	11%
Borchwerf-Noord	712	623	666	50%	-6%	7%
Borchwerf-West	54	63	79	6%	46%	25%
Majoppeveld Noord	101	242	262	20%	159%	8%
Majoppeveld Noord III	36	35	32	2%	-11%	-9%
Majoppeveld-Zuid*	212	202	209	16%	-1%	3%
Vijfhuizenberg	38	37	42	3%	11%	14%
Spellestraat	6	7	7	1%	17%	0%
De Wijper	10	12	13	1%	30%	8%
Overig (niet op bedrijventerrein)	1.431	1.380	1.408	106%	-2%	2%
Totaal (excl. Borchwerf II – Halderberge en excl. overig)	1.190	1.244	1.334	100%	12%	7%
Totaal (incl. overig en excl. Borchw. II – Hald.)	2.621	2.624	2.742	-	5%	4%

Bron: IBIS, LISA

N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld-Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

N.B.: Percentages zijn berekend over het totaal van bedrijventerreinen excl. Borchwerf II – Halderberge.

N.B.: Toegevoegde waarde 2021 nog niet beschikbaar.

In 2021 was de gemiddelde toegevoegde waarde per arbeidsplaats op de bedrijventerreinen € 81.000,- (tabel 6.6). Dit is een stijging van 5 procent ten opzichte van 2020 en 13 procent in vergelijking met 2016. Banen buiten de bedrijventerreinen voegen gemiddeld € 64.000,- toe. In de periode 2019-2020 nam de toegevoegde waarde per baan het sterkst toe op Borchwerf-West (+20%). Op geen enkel bedrijventerrein nam de toegevoegde waarde per baan af. In vergelijking met 2016 nam de toegevoegde waarde op Majoppeveld-Zuid (-9%) en Majoppeveld Noord III (-1%) af.

Tabel 6.6 - Toegevoegde waarde per baan op bedrijventerreinen in Roosendaal – x €1.000 (2016, 2020 en 2021)

Bedrijventerrein	2016	2020	2021	%. ontw. '16- '21	%. ontw. '20- '21
Borchwerf II (Roosendaal)*	70	66	73	4%	11%
Borchwerf II (Halderberge)*	62	76	81	31%	7%
Borchwerf-Noord	66	63	66	0%	5%
Borchwerf-West	67	70	84	25%	20%
Majoppeveld Noord	96	169	183	91%	8%
Majoppeveld Noord III	72	71	71	-1%	0%
Majoppeveld-Zuid*	99	90	90	-9%	0%
Spellestraat	74	69	74	0%	7%
Vijfhuizenberg	58	63	63	9%	0%
De Wijper	45	47	51	13%	9%
Overig (niet op bedrijventerrein)	68	63	64	-6%	2%
Totaal (excl. Borchwerf II – Halderberge en excl. overig)	72	77	81	13%	5%
Totaal (incl. overig en excl. Borchw. II -Hald.)	69	69	71	3%	3%

Bron: IBIS, LISA

*N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

N.B.: Toegevoegde waarde 2020 nog niet beschikbaar.

Zakelijke dienstverlening belangrijk voor centrum Roosendaal

In het centrum van Roosendaal is in 2021 € 332 miljoen aan toegevoegde waarde gecreëerd (tabel 6.7). Dit is 12 procent van de totale gecreëerde toegevoegde waarde in Roosendaal en 3 procent minder dan in 2020. Ten opzichte van 2016 is het met 10 procent gedaald. De zakelijke dienstverlening (46%) en de financiële instellingen (23%) zijn in 2021 verantwoordelijk voor een groot deel van deze toegevoegde waarde. De toegevoegde waarde van de financiële instellingen in het centrum is ten opzichte van 2021 met 16 procent afgenomen. Hiermee is de daling van toegevoegde waarde in het centrum grotendeels te verklaren. In vergelijking met 2016 daalde vooral de toegevoegde waarde bij de overheid (-62%; vooral vanwege vertrek Belastingdienst). In de zakelijke dienstverlening (+€11 miljoen; +8%) was er een positieve ontwikkeling.

Tabel 6.7 - Toegevoegde waarde in centrum van Roosendaal – x €1.000 (2016, 2020 en 2021)

Sector	2016 Abs.	2020 Abs.	2021 Abs.	%	ontw. '16- '21 %	ontw. '20- '21 %
Landbouw	0,2	0,3	0,4	0%	55%	40%
Industrie	0,7	1,5	1,4	0%	103%	-9%
Bouw	3,3	6,1	6,3	2%	92%	3%
Handel	45,8	36,4	36,2	11%	-21%	0%
<i>waarvan detailhandel</i>	37,7	29,3	29,1	9%	-23%	-1%
Vervoer en opslag	8,5	6,4	7,2	2%	-16%	12%
Horeca	11,3	6,3	8,1	2%	-28%	29%
Informatie en communicatie	5,6	3,5	5,7	2%	1%	61%
Financiële instellingen	76,2	92,5	77,4	23%	2%	-16%
Zakelijke diensten	140,9	151,6	151,9	46%	8%	0%
Overheid	57,1	22,1	21,7	7%	-62%	-2%
Onderwijs	3,4	3,4	3,6	1%	4%	4%
Zorg	7,5	6,2	6,7	2%	-10%	8%
Overige diensten	7,5	6,4	5,9	2%	-21%	-8%
Overig	0,0	0,0	0,1	0%	-	-
Totaal	367,9	342,7	332,6	100%	-10%	-3%

Bron: LISA

N.B.: Toegevoegde waarde 2022 nog niet beschikbaar.

Laatste jaar positieve ontwikkeling toegevoegde waarde Designer Outlet Roosendaal

Tussen 2016 en 2021 is de gecreëerde toegevoegde waarde van GoStores behoorlijk gestegen (+20%). Het laatste jaar was er een daling van 4 procent. Bij Designer Outlet Roosendaal wordt ongeveer evenveel waarde toegevoegd als in 2016. Ten opzichte van 2020 steeg de toegevoegde waarde bij Designer Outlet Roosendaal met 15 procent.

Ontwikkeling ruimtegebruik

De beschikbaarheid van voldoende aantrekkelijke ruimte is van belang voor een goed ondernemings- en vestigingsklimaat. In 2021 is in Roosendaal 27 hectare (netto) direct uitgeefbaar: op Majoppeveld-Zuid 25 hectare en op Majoppeveld-Noord 2 hectare. Direct uitgeefbare kavels zijn ontsloten en bouwrijp gemaakt. Op de overige terreinen is geen uitgeefbare grond beschikbaar.

Bedrijventerreinen kunnen gekwalificeerd worden door te kijken naar het aantal banen en toegevoegde waarde per hectare. Tabel 6.8 laat zien dat Borchwerf-Noord per hectare voor de meeste arbeidsplaatsen zorgt. Op Majoppeveld-Noord is de toegevoegde waarde per hectare het grootst.

Tabel 6.8 - Netto aanbod en uitgegeven bedrijventerrein Roosendaal (banen 2022, aanbod, uitgegeven en TW x €1 miljoen 2021)

Bedrijventerrein	Netto (hectare)	Uitgeefbaar (hectare)	Banen		TW (x €1 miljoen)	
			Absoluut	Banen/ha	Absoluut	TW/ha
Borchwerf-Noord	211	0	10.326	49	666	3,2
Majoppeveld Zuid*	121	25	2.352	19	209	1,7
Majoppeveld Noord	57	2	1.315	23	262	4,6
Borchwerf II (Roosendaal)*	44	0	305	7	24	0,5
Majoppeveld Noord III	32	0	458	14	32	1,0
Borchwerf-West	22	0	970	44	79	3,6
Vijfhuizenberg	21	0	669	32	42	2,0
De Wijper	7	0	250	36	13	1,9
Spellestraat	6	0	99	17	7	1,2
Totaal (excl. Borchwerf II – Halderberge en excl. overig)	522	27	16.744	32	1.334	2,6

Bron: IBIS, LISA, Vestigingenregister West-Brabant

*N.B.: Borchwerf II (Roosendaal) bestaat uit Borchwerf II B en C (Roosendaal). Borchwerf II (Halderberge) bestaat uit Borchwerf II A, D en F (Halderberge). Majoppeveld-Zuid bestaat uit Majoppeveld Zuid en Majoppeveld uitbreiding.

N.B.: Toegevoegde waarde en aanbod bedrijventerrein 2022 nog niet beschikbaar.

Circulaire economie en energieverbruik bedrijven

7 Circulaire economie en energieverbruik bedrijven

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de ontwikkelingen rondom circulaire economie, alsmede de ontwikkeling in de hoeveelheid geleverde energie (aardgas en elektriciteit) aan bedrijven via het openbare net.

Highlights:

- In 2022 werken 2.824 mensen in Roosendaal bij 441 bedrijven die onderdeel zijn van de circulaire economie volgens de PBL-definitie.
- De R-ladder van circulariteit bevat zes niveaus: niveau 1 is het meest circulair, niveau 6 het minst. Het grootste deel van de bedrijven en werkgelegenheid in de circulaire economie is van niveau 4.
- In de periode 2016-2022 groeide de werkgelegenheid in de Roosendaalse circulaire economie met 2 procent. Dat is vergelijkbaar met landelijk (+2%), maar lager dan de D6-regio (+6%).
- De bedrijven in Roosendaal ontvangen in 2021 minder aardgas en elektriciteit dan in 2016. Ten opzichte van 2020 bleef de ontvangst van elektriciteit nagenoeg gelijk en nam aardgas licht toe (+3%).

7.1 Circulaire economie

Wereldwijd is er een eindige hoeveelheid grondstoffen. De wereldbevolking neemt al jaren snel toe en de gemiddelde consumptie per inwoner stijgt ook ([International Energy Agency](#)). De laatste jaren is er daarom ook steeds meer aandacht voor het hergebruik van grondstoffen en het gebruik van duurzame energie. Het efficiënter gebruiken van grondstoffen staat centraal in de circulaire economie.

Het [Planbureau voor de Leefomgeving](#) (PBL) heeft een methodiek ontwikkeld om de circulaire economie in kaart te brengen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de zogeheten R-Ladder. Het idee is dat aan verschillende bedrijfstakken en sectoren een bepaalde mate van circulariteit kan worden toegekend. Dit gaat op basis van zes R-niveaus waarbij niveau 1 de meeste circulariteit kent en niveau 6 de minste. Activiteiten die helemaal niet circulair zijn vallen buiten de ladder.

De R-ladder kent de volgende niveaus:

- 1 **Refuse and rethink:** het afzien van bepaalde producten of het intensiever gebruiken van producten door ze te delen of multifunctioneel te maken. **Voorbeeld:** deelplatformen om gereedschap te delen.
- 2 **Reduce:** het efficiënter fabriceren van producten of het efficiënter maken van producten in gebruik. **Voorbeeld:** het aanbieden van licht als dienst door Philips. Hierdoor heeft de producent ook een prikkel om het licht zo efficiënt mogelijk te leveren.
- 3 **Reuse:** de levensduur van producten kan verlengd worden door hergebruik. **Voorbeeld:** kringloopwinkels.
- 4 **Repair and manufacture:** het verlengen van de levensduur van producten door reparatie. **Voorbeeld:** aanbieders van 'refurbished' producten.
- 5 **Recycle:** het verwerken en het hergebruiken van grondstoffen. **Voorbeeld:** het verwerken en scheiden van afvalstoffen of het terugwinnen van materialen uit gebruikte telefoons.
- 6 **Recover:** het terugwinnen van energie uit (gebruikte materialen). **Voorbeeld:** het verbranden van afval om energie uit te genereren.

Veel recycling in de gemeente Roosendaal

In 2022 zijn in Roosendaal 441 bedrijfsvestigingen die onderdeel zijn van de circulaire economie volgens de PBL-definitie. Samen zijn deze bedrijven goed voor 2.824 banen. Net als in de rest van de D6-regio zijn er geen bedrijven die onder niveau R1 vallen (tabel 7.1). Ook in Nederland gaat het in 2021 maar om 64 R1-bedrijven. Het grootste deel van de circulaire bedrijven (90%) zijn van het type 'repair en manufacture'. Ze bieden samen 84 procent van de circulaire werkgelegenheid in Roosendaal. Zeven procent van de circulaire bedrijven in Roosendaal is een recyclingbedrijf. Samen zijn ze goed voor 15 procent van de werkgelegenheid in de circulaire economie. Dit is iets meer dan landelijk (12%). De resterende 4 procent circulaire bedrijven in Roosendaal richt zich op het hergebruiken van producten.

Tabel 7.1 - Samenstelling circulaire economie naar R-level, Roosendaal vergeleken (2022/2021).

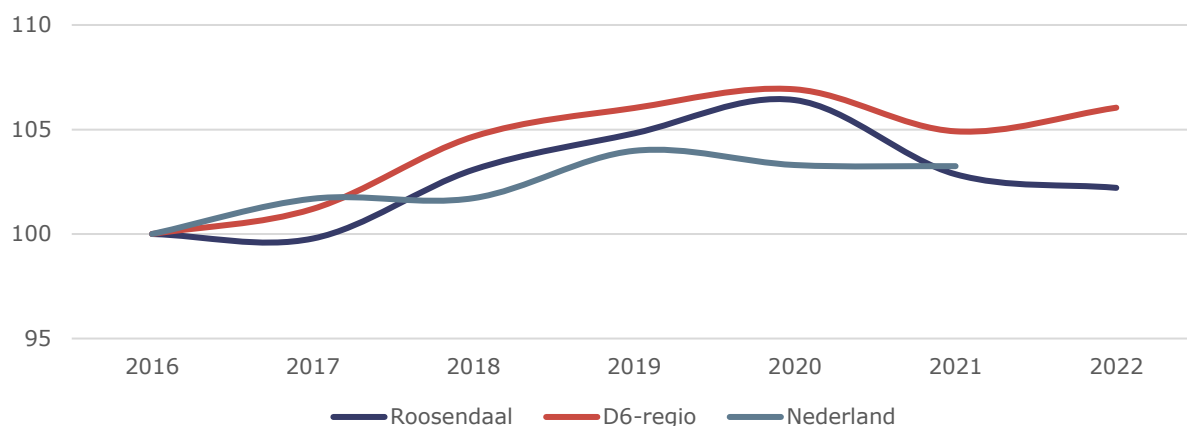
	Werkgelegenheid			Aandeel vestigingen		
	Roosendaal	D6-regio	Nederland*	Roosendaal	D6-regio	Nederland*
R1 Refuse and rethink	0%	0%	0%	0%	0%	0%
R2 Reduce	0%	0%	0%	0%	0%	0%
R3 Reuse	1%	1%	2%	4%	3%	4%
R4 Repair and manufacture	81%	78%	86%	90%	91%	89%
R5: Recycle	14%	23%	12%	7%	6%	7%
R6: Recover	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Totaal	96%	101%	100%	100%	100%	100%

Bron: LISA en PBL

*Data van 2022 waren voor Nederland het moment van de analyse nog niet beschikbaar, cijfers over 2021 zijn gepresenteerd.

Figuur 7.1 laat zien dat de circulaire economie in Roosendaal met 2 procent is gegroeid sinds 2016. Van 2017 tot 2020 was er sterke groei, gevolgd door een afname in 2021 en 2022. De groei in 2022 is iets sterker dan de D6-regio.

Figuur 7.1 - Ontwikkeling werkgelegenheid in circulaire economie, Roosendaal vergeleken (2016-2022; 2016=100).

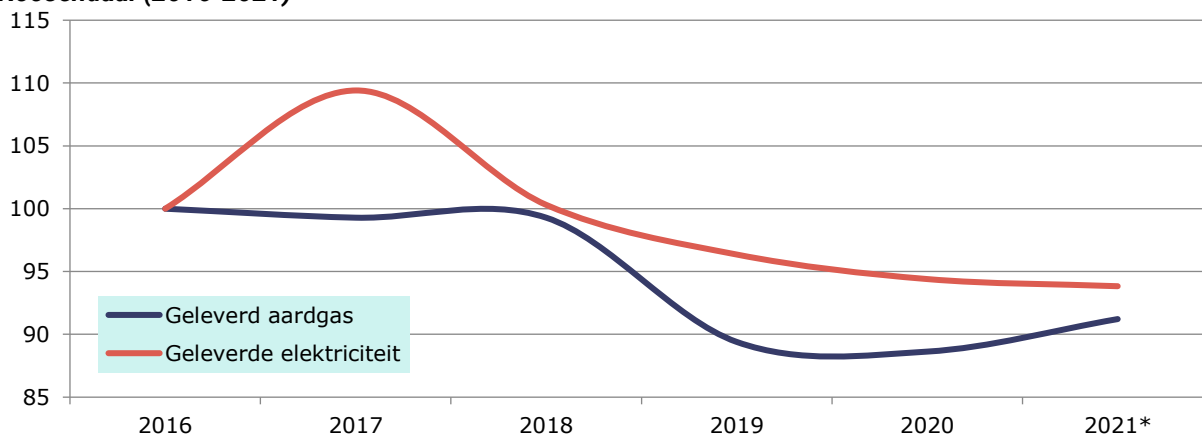

Bron: LISA en PBL

7.2 Energieverbruik bedrijven

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat woningen in Nederland van het gasnet afgaan. Maar bedrijven halen ook een deel van hun energie uit gas. Daarnaast gebruiken ze elektriciteit. Figuur 7.2 laat zien dat het elektriciteitsverbruik van bedrijven na een toename in 2017 weer gedaald is tot onder het niveau van 2016. Ten opzichte van 2016 is het elektriciteitsgebruik nu 6 procent lager. Het gasverbruik daalde in deze periode met 9 procent. Bedrijven zijn naar verhouding dus meer elektriciteit gaan gebruiken ten opzichte van aardgas. Al met al werd er in 2020 46 miljoen kubieke meter aardgas en 267 miljoen kWh elektriciteit geleverd aan bedrijven in Roosendaal. Ten opzichte van een jaar eerder gaat het om een ontwikkeling van respectievelijk een stijging van 3 procent en daling van 1 procent.

Figuur 7.2 - Geïndexeerde ontwikkeling geleverd aardgas en geleverde elektriciteit aan bedrijven; Roosendaal (2016-2021)

Bron: CBS

*Data van 2022 waren op het moment van de analyse nog niet beschikbaar.

Bedrijven zijn in te delen in verschillende verbruiksklassen.¹³ In Roosendaal zijn er 405 ‘middelgrote’ verbruikers, 140 ‘grote’ verbruikers en 25 ‘zeer grote’ energie-verbruikende bedrijven. De zeer grote verbruikers gebruiken gemiddeld circa 1,2 miljoen kubieke meter aardgas (tabel 7.2). Dit is één procent minder gas per bedrijf dan in 2020. Bedrijven uit de verbruiksklassen middelgroot (+14%) en groot (+8%) verbruikten gemiddeld meer gas dan in 2020. Ook landelijk stijgt het gasverbruik van deze type bedrijven. In vergelijking met Nederland gebruiken bedrijven in Roosendaal relatief weinig gas.

Tabel 7.2 – Levering aardgas in 1000 m³ bedrijven en instellingen, naar verbruiksklassen in 2021

	Roosendaal			Nederland		
	Totaal levering aardgas	Levering aardgas per adres	Ontwikkeling levering aardgas per adres 2020-2021	Totaal levering aardgas	Levering aardgas per adres	Ontwikkeling levering aardgas per adres 2020-2021
Middelgroot (N=405)	4.600	11	14%	827.800	12	10%
Groot (N=140)	4.800	34	8%	951.300	35	6%
Zeergroot (N=25)	30.000	1.200	-1%	26.159.000	4.479	-17%
Totaal (N=615)	39.400	69	4%	27.938.100	267	-9%

Bron: CBS

*Data van 2022 waren op het moment van de analyse nog niet beschikbaar.

¹³ De leveringsklassen zijn berekend op basis van een verhouding tussen de geleverde hoeveel elektriciteit en aardgas. Een bedrijf in de klasse ‘zeergroot’ heeft bijvoorbeeld een elektriciteitslevering van meer dan 10.000.001 kWh of een aardgaslevering van meer dan 17.001 m³.

Bedrijven uit de grote verbruiksklasse zijn minder elektriciteit gaan gebruiken in 2021 (tabel 7.3). De zeer grote verbruikers in Roosendaal hebben in 2021 gemiddeld 12 procent meer verbruikt dan in 2020. Landelijk steeg het verbruik van deze bedrijven gemiddeld met 2 procent. Dit is gelijk aan Roosendaal. Landelijk daalde daarmee het elektriciteitsverbruik gemiddeld in alle categorieën. Gemiddeld genomen nam het elektriciteitsverbruik landelijk per bedrijf echter met 2 procent toe omdat er in 2021 naar verhouding meer verbruikers uit de categorie ‘zeer groot’ zijn. Roosendaalse bedrijven gebruiken gemiddeld minder energie dan Nederlandse bedrijven.

Tabel 7.3 – Levering elektriciteit in 1.000 kWh bedrijven en instellingen, naar verbruiksklassen in 2021

	Roosendaal			Nederland		
	Totaal levering elektriciteit	Levering elektriciteit per adres	Ontwikkeling levering elektriciteit per adres 2020-2021	Totaal levering elektriciteit	Levering elektriciteit per adres	Ontwikkeling levering elektriciteit per adres 2020-2021
Middelgroot (N=420)	34.500	85	-1%	6.195.000	87	-1%
Groot (N=135)	69.000	493	-15%	17.190.300	627	-2%
Zeergroot (N=25)	94.400	3.776	12%	37.371.400	6.399	-5%
Totaal (N=615)	197.900	347	2%	60.756.700	581	2%

Bron: CBS

*Data van 2022 waren op het moment van de analyse nog niet beschikbaar.

Bijlagen

A Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Baan	Betaalde activiteit(en) verricht op of vanuit een vestiging: meewerkende eigenaar (directie, bedrijfshoofd), meewerkend gezinslid, zelfstandige beroepsbeoefenaar en/of werknemer. Uitzendkrachten zijn werknemers en worden meegeteld in het totaal aantal banen. In vestigingenregisters wordt onderscheid gemaakt naar fulltime banen (ook wel grote banen) van gemiddeld 12 uur of meer per week en parttime banen (ook wel kleine banen) van gemiddeld minder dan 12 uur per week.
Beroepsbevolking	Alle personen van 15 tot en 74 jaar die: <ul style="list-style-type: none"> • betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), of • geen betaald werk hebben, recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking).
Bijstandsuitkering	Een uitkering die door de gemeente wordt verstrekt aan mensen die geen andere inkomsten (meer) hebben en ook geen groot eigen vermogen (in geld of goederen) hebben. Personen met bijstandsuitkering: ingaande 1 januari 2015 is de Wet werk en bijstand opgegaan in de Participatiewet. Eenieder die kan werken maar daarbij ondersteuning nodig heeft, valt sinds 1 januari 2015 onder de Participatiewet
Circulaire economie	Een model van productie en consumptie, waarbij bestaande materialen en producten zo lang mogelijk worden gedeeld, verhuurd, hergebruikt, hersteld, opgeknapt en gerecycleerd om meer waarde te creëren. Op deze manier wordt de levenscyclus van producten uitgebreid.
Fulltime werkzaam	Gemiddeld 12 uur of meer per week werkzaam.
Grootteklasse vestigingen	Indeling van vestigingen op basis van het aantal fulltime werkzame personen.
Geregistreerde Werkzoekende (UWV)	Personen van 15 tot 75 jaar met of zonder dienstverband die als werkzoekend bij UWV staan geregistreerd met een WW-uitkering, Bijstandsuitkering, Wajong-uitkering, WGA-uitkering, WAO uitkering en dienstverlening van UWV of gemeenten ontvangen, of een actief cv op werk.nl (UWF WERKbedrijf) hebben.
ICT-sector	Information and communications technology (IT: information technology). Ook wel: informatie- en communicatiesector.
Kleinbedrijven	Bedrijven met 0 tot en met 9 fulltime banen
Netto participatiegraad	Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking.
Niet-beroepsbevolking	Personen zonder betaald werk die niet recent naar werk hebben gezocht of daarvoor niet direct beschikbaar zijn.
Potentiële beroepsbevolking	Alle 15-74-jarigen, bestaande uit de beroepsbevolking en niet-beroepsbevolking.
Parttime werkzaam	Gemiddeld minder dan 12 uur per week werkzaam.
Toegevoegde waarde	De toegevoegde waarde is het verschil tussen de marktwaarde van productie en de daarvoor ingekochte grondstoffen. Het is dus gelijk aan de omzet minus het aankoopbedrag (niet gelijk aan omzet minus de kosten, dit is winst). De toegevoegde waarde drukt de essentie van produceren uit, namelijk het toevoegen van waarde aan een goed.

Vestiging	Locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.
Werkloze beroepsbevolking	Personen (15 tot en met 74 jaar) zonder werk, die actief op zoek zijn naar betaald werk voor twaalf uur of meer per week en die daarvoor direct beschikbaar zijn.
Werkloosheidsuitkering	Uitkering in het kader van de Werkloosheidswet (WW).
Werkzame beroepsbevolking	Personen (15 tot en met 74 jaar) die in Nederland wonen en werken.
Werkzame persoon	Persoon die betaalde activiteiten verricht op of vanuit de vestiging: meewerkende eigenaar (directie, bedrijfshoofd), meewerkend gezinslid, zelfstandige beroepsbeoefenaar en/of werknemer. Uitzendkrachten zijn werknemers en worden meegeteld in het totaal aantal werkzame personen.
Wet Werk en Bijstand (WWB)	Wet uit 2004, bedoeld voor mensen die niet in staat zijn om in hun eigen onderhoud te voorzien en ook geen beroep kunnen doen op een andere sociale verzekeringswet. In 2015 opgegaan in de Participatiewet.
Winkelvloeroppervlak (WVO)	Het oppervlak van een (winkel)unit dat voor het publiek vrij toegankelijk is, dan wel zichtbaar is, inclusief de ruimten die direct met de verkoop samenhangen.

B Overzicht kernindicatoren

	Stand	Stand jaar eerder	Peiljaar
Bedrijven en banen			
Vestigingen	7.523	7.262	2022
Zzp'ers (parttime en fulltime)	5.569	5.260	2022
Banen	39.676	38.659	2022
Banen per 1.000 inwoners	514	501	2022
Toegevoegde waarde	€ 2.742.000.000	€ 2.624.000.000	2021
Inwoners en beroepsbevolking			
Inwoners	77.588	77.244	2023
Groene druk	34,6%	35,0%	2022
Grijze druk	38,5%	37,8%	2022
Beroepsbevolking (15-75 jaar)	42.000	42.000	2022
Netto arbeidsparticipatie	69,5%	68,9%	2022
GWU-ers (zonder dienstverband)	3.255	3.412	2022 (dec.)
Werkloosheidspercentage	3,5%	4,1%	2022
Bijstandsgerechtigden	2.410	2.890	2022
Ruimtegebruik			
Direct uitgeefbaar bedrijventerrein	27	27	2021
Winkelvloeroppervlak (incl. leegstand)	168.633	184.136	2023
Leegstand gemeente detailhandel*	8%	12%	2023
Leegstand centrumgebied detailhandel*	15%	20%	2023
Detailhandelssector			
Vestigingen detailhandel	1.462	1.464	2022
Banen detailhandel	7.028	7.043	2022
Industrie			
Vestigingen industrie	347	327	2022
Banen industrie	4.110	4.091	2022

Logistiek			
Vestigingen logistiek	287	265	2022
Banen logistiek	2.399	2.358	2022
Zorgsector			
Vestigingen zorgsector	916	850	2022
Banen zorgsector	8.792	8.246	2022
Recreatie en toerisme			
Vestigingen recreatie en toerisme	504	502	2022
Banen recreatie en toerisme	1.652	1.671	2022
*Locatusformule			

Contactgegevens

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00
KVK-nummer 08198802
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 - 308 48 00
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl